

WARMIA I MAZURY POLSKA UNIA EUROPEJSKA

Biuletyn informacyjny



Listopad-grudzień 2023 r.

Biuletyn przygotowany przez Departament Współpracy Międzynarodowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli



SPIS TREŚCI

<i>UNIJNE AKTUALNOŚCI</i>	2
Sprawozdanie na temat obywatelstwa UE	2
Umiarkowane ożywienie po trudnym roku	4
2 miliony euro w handlu	7
Zielona umowa z Angolą	9
Integracja sieci elektroenergetycznych	11
Schengen powinno lepiej działać	13
Unia otwiera się na wschód	15
Wsparcie dla Bałkanów Zachodnich	19
Leki na każdą godzinę	20
HISZPAŃSKA PREZYDENCJA W RADZIE UNII EUROPEJSKIEJ	22
<i>UNIA EUROPEJSKA LOKALNIE</i>	23
Miasta i regiony UE na COP28	23
<i>Z BIURA W BRUKSELI</i>	24
Rok Mikołaja Kopernika w Brukseli	24
Od wizji do rzeczywistości: Miasta i regiony napędzają transformację Europy w kierunku obiegu zamkniętego	25
Badania i innowacje przekształcające europejską opiekę zdrowotną	27
Odporna Europa: wzmocnienie pozycji regionów w zakresie adaptacji do zmian klimatu. Wydarzenie inauguracyjne projektu Pathways2Resilience	30
<i>WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ</i>	32
Marka makroregionalna – współpraca przedsiębiorców na europejskich obszarach górskich na podstawie dobrych praktyk z Makroregionu Alpejskiego	32
XYLO Worlds: przemysł, gospodarka i medycyna oparta na zasobach naturalnych	34
Spotkanie z przedstawicielami Europejskiego Stowarzyszenia Regionów Granicznych	36
<i>PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA</i>	37
EUROPEJSKI ROK UMIEJĘTNOŚCI 2023	38

Departament Współpracy Międzynarodowej

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego

ul. Emilii Plater 1

10-562 Olsztyn

e-mail: dwm@warmia.mazury.pl

tel.: 89 52 19 820

Twitter: <https://twitter.com/dwmwarmia>





UNIJNE AKTUALNOŚCI

Sprawozdanie na temat obywatelstwa UE

Osoby fizyczne posiadające obywatelstwo jednego z państw UE korzystają z szeregu praw i korzyści, które różnią się od tych wynikających z obywatelstwa określonego państwa członkowskiego, w tym z prawa do swobodnego przemieszczania się, ochrony konsularnej i aktywnego uczestnictwa w procesach demokratycznych.

W opublikowanym **sprawozdaniu na temat obywatelstwa UE z 2023 r.** podkreślono postępy poczynione od czasu publikacji ostatniego sprawozdania na temat obywatelstwa w 2020 r., które dotyczą wzmocnienia i promowania praw obywatelskich, wspólnych wartości i demokratycznego uczestnictwa w UE.

Komisja proponuje zmianę przepisów przewidzianych w dyrektywie o ochronie konsularnej, aby chronić i wspierać obywateli UE przebywających za granicą w sytuacji kryzysu. Wniosek został przygotowany w ścisłej współpracy z wysokim przedstawicielem, który jest zwierzchnikiem Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych oraz delegatur UE w państwach trzecich. W ramach pakietu Komisja przedstawia również nowe wytyczne dotyczące prawa do swobodnego przemieszczania się, przewodnik dobrych praktyk w sprawach wyborczych dla obywateli z niepełnosprawnościami, kompendium praktyk w zakresie głosowania elektronicznego, a także przewodnik dotyczący obywatelstwa UE.

Komisja przyjmuje również pierwsze sprawozdanie dotyczące wdrażania rozporządzenia w sprawie inicjatywy na rzecz działalności obywatelskiej oraz publikuje najnowsze badanie Eurobarometru na temat obywatelstwa i demokracji, w którym skoncentrowano się na posiadanej przez obywateli UE wiedzy o ich prawach obywatelskich.

Wzmocnienie praw wynikających z obywatelstwa UE

Jedną z inicjatyw jest zaproponowana przez Komisję zmiana dyrektywy UE w sprawie ochrony konsularnej. Celem jest zapewnienie obywatelom UE w państwie trzecim, w którym ich państwo obywatelstwa nie posiada konsulatu ani ambasady, lepszej i skuteczniejszej ochrony. Obywatele UE powinni mieć możliwość uzyskania jaśniejszych informacji i skorzystania ze swoich unijnych praw do otrzymania pomocy i ochrony. Wniosek przewiduje środki zmierzające do:

- uproszczenia procedur i jak najefektywniejszego wykorzystania globalnej sieci delegatur UE oraz ambasad i konsulatów poszczególnych państw członkowskich UE w celu skuteczniejszego wspierania obywateli znajdujących się w potrzebie;
- wzmocnienia środków gotowości i reagowania w sytuacjach kryzysowych, w tym poprzez przeprowadzanie regularnych ćwiczeń na wypadek sytuacji kryzysowej oraz przygotowanie planów kryzysowych zawierających ocenę możliwych zagrożeń oraz oszacowanie liczby obywateli UE obecnych w poszczególnych państwach;



VĚRA JOUROVÁ,

Wiceprzewodnicząca do spraw wartości i przejrzystości:

Fakt, że przeważająca większość Europejczyków jest w pełni świadoma swojego unijnego obywatelstwa, robi wrażenie. Obywatelstwo wiąże się z konkretnymi prawami i korzyściami, takimi jak swobodne przemieszczanie się, aktywne uczestnictwo w procesie demokratycznym oraz ochrona konsularna. To dlatego prezentowany pakiet skupia się nie tylko na samych prawach, ale także na sposobie korzystania z tych praw. Zawarto w nim informacje o sposobie działania w przypadku napotkania na jakiegokolwiek ograniczenia.



- wysyłania – w okresie kryzysu – wspólnych zespołów ekspertów konsularnych w celu wzmocnienia lokalnego personelu dyplomatycznego i konsularnego.

Założeniem zmienionych wytycznych dotyczących swobodnego przemieszczania się jest wsparcie państw członkowskich i sądów krajowych w prawidłowym stosowaniu unijnych przepisów dotyczących swobodnego przemieszczania się. Poprzednia wersja wytycznych z 2009 r. została zaktualizowana, zwłaszcza w celu odzwierciedlenia zmian w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości i uwzględnienia kwestii różnorodności rodzin, w tym tęczy rodzin. Nowe wytyczne zawierają wykładnię prawną i praktyczną oraz przykłady kluczowych kwestii związanych z prawem do swobodnego przemieszczania się.

W sprawozdaniu na temat obywatelstwa z 2023 r. przedstawiono przegląd wszystkich istotnych inicjatyw politycznych dotyczących obywatelstwa UE od 2020 r., na przykład tych, które dotyczyły ułatwień podróżowania w czasie pandemii za pomocą unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID lub prowadziły do rozwiązania problemów, z jakimi borykają się migru-

jący obywatele UE. Określono w nim także działania służące przyspieszeniu pluralistycznych procesów demokratycznych i zapewnieniu równych szans w wyborach.

W przewodniku dobrych praktyk w sprawach wyborczych dla obywateli z niepełnosprawnościami, zapowiedzianym w strategii na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021-2030, przedstawiono przegląd dobrych praktyk wyborczych z różnych państw członkowskich, ukierunkowanych na zwiększenie uczestnictwa obywateli z niepełnosprawnościami w procesie wyborczym.

W przedstawionym kompendium praktyk w zakresie głosowania elektronicznego określono praktyki dotyczące głosowania elektronicznego oraz inne praktyki z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych stosowane w różnych państwach członkowskich, aby intensywniej promować korzystanie z praw wyborczych w UE.

W następstwie Konferencji w sprawie przyszłości Europy Komisja przedstawia przewodnik dotyczący obywatelstwa UE, który zapewni obywatelom UE najważniejsze informacje na temat ich praw, ze szczególnym uwzględnieniem młodych ludzi i osób, które nabyły obywatelstwo UE niedawno.

Z badania Eurobarometru na temat obywatelstwa i demokracji z 2023 r., opublikowanego wraz z pakietem obywatelskim, wynika, że 50% respondentów uznaje się za dobrze poinformowanych o swoich prawach obywatela UE. Jednak 33% respondentów uznaje się za niezbyt dobrze poinformowanych, a 16% – za niepoinformowanych w ogóle.

W pierwszym sprawozdaniu z funkcjonowania europejskiej inicjatywy obywatelskiej (EIO) przedstawiono postępy poczynione od czasu przeglądu rozporządzenia w 2020 r. Zapowiedziano w nim także szereg praktycznych środków zmierzających do zwiększenia zaangażowania obywateli europejskich w unijne procesy demokratyczne, takich jak kontynuowanie i usprawnienie działań na rzecz poszerzenia wiedzy o EIO we współpracy z Parlamentem Europejskim i państwami członkowskimi, a także systematyczne konsultacje z organizatorami inicjatyw podczas opracowywania wniosków ustawodawczych będących odpowiedzią na te inicjatywy.

Źródło: https://poland.representation.ec.europa.eu/news/sprawozdanie-na-temat-obywatelstwa-ue-2023-12-07_pl





Umiarkowane ożywienie po trudnym roku

W tym roku europejska gospodarka straciła impet w warunkach wysokich kosztów utrzymania, słabego popytu zewnętrznego i zaostrzenia polityki pieniężnej. Choć spodziewane jest stopniowe ożywienie aktywności gospodarczej, Komisja Europejska w swojej jesiennej prognozie przewiduje niższy wzrost unijnego PKB niż w prognozie wiosennej. Szacuje się, że w październiku inflacja w strefie euro spadła do poziomu najniższego od dwóch lat i będzie się dalej zmniejszać w okresie objętym prognozą.

Nastąpiło spowolnienie wzrostu, ale spodziewane jest jego ożywienie

Po solidnym wzroście notowanym przez większość 2022 r. realny PKB zmniejszył się pod koniec roku i w pierwszych trzech kwartałach 2023 r. rósł tylko nieznacznie. Wciąż wysoka, choć malejąca inflacja oraz zaostrzenie polityki pieniężnej wywarły większe niż pierwotnie oczekiwano negatywne skutki, którym towarzyszył słaby popyt zewnętrzny. Ostatnie wskaźniki gospodarcze i dane z badań z października wskazują na osłabienie aktywności gospodarczej także w czwartym kwartale tego roku, w sytuacji rosnącej niepewności. Ogółem w prognozie gospodarczej z jesieni przewiduje się, że w 2023 r. wzrost PKB zarówno w UE, jak i w strefie euro wyniesie 0,6%, a więc o 0,2 punkty procentowe mniej, niż szacowano w letniej prognozie Komisji.

Spodziewane jest stopniowe ożywienie działalności gospodarczej wraz ze wzrostem konsumpcji w warunkach stale silnego rynku pracy, trwałego wzrostu zarobków i nadal malejącej inflacji. Pomimo zaostrzenia polityki pieniężnej prognozuje się dalszy wzrost inwestycji, któremu sprzyjają na ogół solidne bilanse przedsiębiorstw oraz środki z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Prognozuje się poprawę wzrostu unijnego PKB do 1,3% w 2024 r. To jednak wciąż o 0,1 punktu procentowego mniej, niż przewidywano latem. W strefie euro wzrost PKB ma być nieco mniejszy i wynieść 1,2%.

Przewiduje się, że w 2025 r. dzięki niższej inflacji i złagodzeniu polityki pieniężnej wzrost PKB będzie większy – na poziomie 1,7% w UE i 1,6% w strefie euro.

Inflacja jest najniższa od dwóch lat i ma nadal spadać

Utrzymuje się tendencja spadkowa inflacji. Szacuje się, że w październiku w strefie euro inflacja zmalała do 2,9% z notowanego przed rokiem rekordowo wysokiego poziomu 10,6%. Jest to najniższa wartość od lipca 2021 r.

Choć złagodzenie inflacji w ubiegłym roku spowodowane było głównie spadkiem cen energii, obecnie ma coraz szerszy zakres i obejmuje wszystkie najważniejsze kategorie konsumpcji, nie tylko energię i żywność.

W miarę jak zaostrzenie polityki pieniężnej wywiera wpływ na całą gospodarkę, inflacja powinna nadal się zmniejszać, choć w bardziej umiarkowanym tempie, co jest odbiciem bardziej powolnego, ale szerszej



VALDIS DOMBROVSKIS,

Wiceprzewodniczący wykonawczy do spraw gospodarki służącej ludziom:

Był to trudny rok dla unijnej gospodarki, która ucierpiała na skutek rosyjskiej wojny przeciwko Ukrainie, słabego popytu globalnego i wyższych cen konsumpcyjnych. Po bardzo słabym wzroście w roku bieżącym w 2024 r. możemy spodziewać się umiarkowanego ożywienia, do czego przyczynią się silne rynki pracy i dalsze obniżanie inflacji. Wciąż jednak stoimy w obliczu bardzo niepewnego krajobrazu geopolitycznego, który pogorszył się jeszcze w wyniku konfliktu na Bliskim Wschodzie. Choć unijna gospodarka wykazuje się odpornością wobec kolejnych wstrząsów, musi także radzić sobie z długotrwałymi wyzwaniami strukturalnymi. Tym pilniejsze staje się dla państw członkowskich zrealizowanie w pełni reform i inwestycji przewidzianych w planach odbudowy i zwiększania odporności.



zakrojonego złagodzenia presji inflacyjnej w sektorach żywności, wyrobów gotowych i usług. Według prognozy inflacja ogólna w strefie euro spadnie z 5,6% w 2023 r. do 3,2% w 2024 r. i 2,2% w 2025 r. W UE inflacja ogólna ma się obniżyć z 6,5% w 2023 r. do 3,5% w 2024 r. i 2,4% w 2025 r.

Rynek pracy pozostanie odporny

Rynek pracy UE w pierwszej połowie 2023 r. nadal funkcjonował dobrze, pomimo spowolnienia wzrostu gospodarczego. W drugim kwartale wskaźniki aktywności gospodarczej i zatrudnienia w UE sięgnęły rekordowego poziomu, a we wrześniu stopa bezrobocia utrzymała się na poziomie 6%, zbliżonym do rekordowo niskiego.

Choć najnowsze informacje z badań wskazują na pewien zastój i w niektórych państwach członkowskich odnotowano wzrost bezrobocia, rynek pracy powinien pozostać odporny w okresie objętym prognozą. Prognozowany wzrost zatrudnienia w UE ma wynieść 1,0% w roku bieżącym i 0,4% w latach 2024 i 2025. Stopa bezrobocia w UE powinna zasadniczo utrzymać się na stabilnym poziomie 6,0% w 2023 i 2024 r., a następnie nieco się obniżyć do 5,9% w 2025 r. Przewiduje się, że płace realne w przyszłym roku zaczną rosnać w efekcie stałego wzrostu płacy nominalnej i spadku inflacji.

Deficyt publiczny spada wraz z wycofywaniem wsparcia fiskalnego

Oczekuje się, że wycofanie tymczasowych środków związanych z pandemią, ograniczenie dotacji na inwestycje prywatne oraz mniejszy wpływ na budżet środków w dziedzinie energii zrekompensują presję na salda budżetowe mniej korzystnych warunków gospodarczych i wyższych wydatków z tytułu odsetek. W rezultacie prognozuje się niewielki spadek deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych w UE w 2023 r. do 3,2% PKB. Stałe ograniczanie dyskrecyjnych środków wsparcia fiskalnego powinno przynieść dalsze obniżenie deficytu publicznego w UE do 2,8% PKB w 2024 r. i do 2,7% PKB w 2025 r. Do tego spadku deficytu powinno się przyczynić przede wszystkim znaczne ograniczenie środków w dziedzinie energii w przyszłym roku i ich wycofanie w 2025 r.

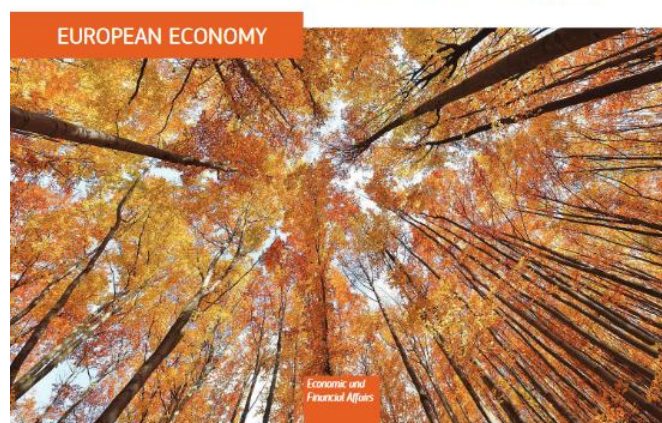
Według prognozy relacja długu do PKB w UE w 2023 r. będzie się nadal zmniejszać, aż do 83%. Sprzyja temu wysoka inflacja, natomiast wyższe stopy oprocentowania nowych emisji długu zwią-



European Economic Forecast

Autumn 2023

INSTITUTIONAL PAPER 258 | NOVEMBER 2023



kszają wydatki z tytułu odsetek jedynie stopniowo, ze względu na długi średni okres zapadalności długu publicznego w UE. Przewiduje się, że w latach 2024 i 2025 relacja długu do PKB powinna zasadniczo utrzymywać się na poziomie ponad 79% z 2019 r.

Ryzyko i niepewność rosną w sytuacji napięć geopolitycznych

Niepewność i ryzyko pogorszenia perspektyw gospodarczych zwiększyły się w ostatnich miesiącach z powodu przedłużającej się rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie i konfliktu na Bliskim Wschodzie. Jak dotąd wpływ sytuacji na Bliskim Wschodzie na rynki energii jest ograniczony, ale istnieje ryzyko zakłóceń dostaw energii, co może potencjalnie wywrzeć duży wpływ na ceny energii, produkcję globalną i ogólny poziom cen. Rozwój sytuacji gospodarczej w krajach będących najważniejszymi partnerami handlowymi UE, zwłaszcza w Chinach, również może stwarzać ryzyko.

W samej UE skutki zaostrzenia polityki pieniężnej mogą hamować aktywność gospodarczą na dłużej i w większym stopniu, niż przewiduje się w tej



prognozie, ponieważ trudniejsze może okazać się dostosowanie firm, gospodarstw domowych i finansów publicznych do warunków wysokich stóp oprocentowania. Ponadto ekstremalne zdarzenia pogodowe, jak fale upałów, pożary, susze i powodzie, które coraz częściej i na coraz większą skalę nawiedzają nasz kontynent i cały świat, pokazują dramatyczne konsekwencje zmiany klimatu nie tylko dla środowiska i ludzi, ale także gospodarki.

Prognoza po raz pierwszy uwzględnia kraje kandydujące

Prognoza gospodarcza z jesieni po raz pierwszy obejmuje Bośnię i Hercegowinę, Mołdawię i Ukrainę, którym Rada Europejska przyznała w ubiegłym roku status kraju kandydującego.

Ukraińska gospodarka wykazuje się niezwykłą odpornością w 2023 r. Prognozuje się wzrost na poziomie 4,8% w 2023 r., 3,7% w 2024 r. i 6,1% w 2025 r. po spadku o 29% w 2022 r. wywołanym pełnoskalową rosyjską inwazją.

Ożywienie to można przypisać wyjątkowym zbiorom oraz rządowym środkom stymulującym, do których przyczynia się niezachwiane wsparcie partnerów międzynarodowych, a także zdecydowanym działaniom władz na rzecz zapewnienia stabilności makrofinansowej.

Źródło:

https://poland.representation.ec.europa.eu/news/umiarkowane-ozywienie-po-trudnym-roku-2023-11-17_pl



2 miliony euro w handlu

W 2022 r. wartość handlu UE za pośrednictwem umów o wolnym handlu z partnerami światowymi po raz pierwszy przekroczyła 2 bln euro.

Sprawozdanie roczne Komisji Europejskiej w sprawie realizacji i egzekwowania polityki handlowej UE pokazuje, że średni wzrost odnotowany w 2022 r. w handlu z 20 najważniejszymi partnerami w ramach umów handlowych wyniósł blisko 30%.

Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi i przedsiębiorstwami z UE, zniosła również ponad 30 barier w handlu w 19 krajach. Znoszenie barier w ciągu ostatnich pięciu lat spowodowało, że w samym tylko 2022 r. przychody z unijnego eksportu wyniosły 7 mld euro. Wynikiem tych umów jest też lepsza ochrona środowiska i praw pracowniczych.

UE posiada największą sieć umów handlowych na świecie obejmującą łącznie 74 krajów. Przekłada się ona na 44% całej wymiany handlowej UE. W 2022 r. handel między UE a jej partnerami objętymi umową handlową (z wyłączeniem produktów energetycznych) przewyższył handel UE z pozostałymi partnerami. Umowy te pozwoliły utrzymać handel i inwestycje w trudnym globalnym otoczeniu biznesowym charakteryzującym się rosnącymi wyzwaniem geopolitycznymi, takimi jak agresja Rosji na Ukrainę.

Umowy handlowe wspierają eksport, odporność i dywersyfikację

Umowy handlowe cały czas przyczyniały się do wzrostu gospodarczego i poprawy odporności łańcuchów dostaw przez:

- otwarcie nowych możliwości eksportowych dla producentów i rolników z UE: na przykład w ramach odpowiednich umów handlowych eksport produktów farmaceutycznych z UE do Wietnamu wzrósł o 152%, samochodów i części do Korei Południowej o 217%, mięsa do Kanady o 136%, a usług z UE do Kanady o 54%. Z handlu UE korzysta 670 tys. małych i średnich unijnych przedsiębiorstw eksportujących do państw trzecich;
- uodpornienie eksportu na wstrząsy zewnętrzne: w 2022 r. eksport towarów objętych sankcjami do partnerów preferencyjnych wzrósł o 174 mld euro, kompensując zdecydowanie utratę 27 mld euro eksportu do Rosji;
- zabezpieczenie dostępu do ważnych surowców i zmniejszenie nadmiernej zależności od jednego kraju: w ciągu pierwszych pięciu lat obowiązywania umowy UE-Kanada (CETA) import surowców krytycznych z Kanady do UE wzrósł o 56% w porównaniu ze wzrostem o zaledwie 25% tych materiałów z innych źródeł, co pomogło zrealizować unijną strategię dywersyfikacji z wykluczeniem Rosji. Surowce krytyczne są niezbędne do ekologicznej i cyfrowej transformacji gospodarki UE.



VALDIS DOMBROVSKIS,
Wiceprzewodniczący wykonawczy odpowiedzialny za handel:

Umowy handlowe mają kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa gospodarczego UE. Wspierają miejsca pracy, wzrost gospodarczy i innowacje, pomagają reagować na wstrząsy geopolityczne i zmniejszają krytyczne zależności. Zwiększenie nacisku na wdrażanie i egzekwowanie spowodowało miliardowe oszczędności dla naszych eksporterów, a także zapewniło większą ochronę środowiska i praw pracowniczych – co oznacza dodatkowe podniesienie wartości naszych umów handlowych.



Zdjęcie: Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce

Usuwanie barier i postępy w rozstrzygnięciu sporów

W 2022 r. Komisji udało się usunąć 31 barier handlowych w 19 krajach partnerskich. Pomaga to zwiększyć eksport z UE w ważnych sektorach, takich jak sektor rolno-spożywczy, farmaceutyczny oraz produktów zdrowotnych i kosmetycznych.

Do przykładów należy zmiana przez USA wieloletnich barier w imporcie produktów pochodzenia owczego i koziego oraz zniesienie przez Kostarykę 10-procentowego podatku od piwa importowanego z UE.

Nadal rozstrzygano spory na forum Światowej Organizacji Handlu. UE wszczęła cztery nowe spory, w tym pierwsze w historii ze Zjednoczonym Królestwem, dotyczące dyskryminującego systemu dotacji na zieloną energię. Spór ten rozstrzygnięto za obopólną zgodą w zaledwie cztery miesiące. UE zwyciężyła również w sporze z Turcją dotyczącym dyskryminujących praktyk w sektorze farmaceutycznym i obecnie monitoruje działania Turcji na rzecz zapewnienia zgodności z przepisami.

Promowanie zrównoważonego rozwoju

W ramach tych umów, które zawierają rozdział dotyczący handlu i zrównoważonego rozwoju, UE poczyniła również postępy w kwestiach zatrudnienia i środowiska. W ramach tych prac Japonia i Korea Południowa ratyfikowały najważniejsze konwencje Międzynarodowej Organizacji Pracy przewidziane w ich umowach handlowych z UE. Głębsze zaangażowanie w stosunkach z Peru i Kolumbią skłoniło te kraje do rozpoczęcia przeglądu swoich kodeksów pracy.

Źródło:

https://poland.representation.ec.europa.eu/news/2-miliony-euro-w-handlu-2023-11-16_pl



Zielona umowa z Angolą

UE i Angola podpisały na Forum Biznesu UE-Angola w Luandzie umowę o ułatwieniach w zrównoważonych inwestycjach (SIFA), pierwszą tego rodzaju umowę UE. Jest ona odpowiedzią na dążenie Angoli do dywersyfikacji gospodarki poza sektory ropy naftowej i gazu, które w przeszłości przyciągały większość inwestycji zagranicznych.

Oczekuje się, że umowa, zawierająca zobowiązania do poprawy klimatu biznesowego i zrównoważonego rozwoju w całej gospodarce, przyciągnie nowe unijne inwestycje do sektorów, w których potencjał Angoli jest obecnie niewykorzystany. Forum Biznesu UE-Angola potwierdziło możliwości inwestowania w m.in. w zieloną energię, sektor rolno-spożywczy, innowacje cyfrowe, rybołówstwo, logistykę i surowce krytyczne.

Głównym celem umowy jest zwiększenie zrównoważonych inwestycji ze strony unijnych przedsiębiorstw w Angoli oraz korzyści dla angolskich przedsiębiorstw polegające na ułatwieniach i lepszych powiązaniach między inwestorami zagranicznymi a dostawcami krajowymi.

Krótko mówiąc, SIFA UE-Angola ułatwi przyciąganie i rozszerzanie inwestycji przez:

- poprawę przejrzystości i przewidywalności środków związanych z inwestycjami, na przykład przez publikowanie wszystkich przepisów i warunków dotyczących inwestycji oraz promowanie korzystania z portali informacyjnych dla inwestorów;
- uproszczenie procedur wydawania zezwoleń na inwestycje i wspieranie administracji elektronicznej;
- ułatwianie interakcji między inwestorami a administracją, ustanawianie punktów kontaktowych i konsultacje z zainteresowanymi stronami.

SIFA UE-Angola pozwala również uwzględnić w stosunkach UE-Angola zobowiązania w zakresie środowiska, klimatu i praw pracowniczych przez specjalne przepisy, np.:

- zobowiązanie do nieograniczania przepisów i nieobniżania standardów w zakresie środowiska lub praw pracowniczych w celu przyciągnięcia inwestycji;
- zobowiązanie do skutecznej realizacji międzynarodowych umów dotyczących praw pracowniczych i środowiska, takich jak porozumienie paryskie;
- promowanie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw i odpowiedzialnych praktyk biznesowych;
- sprzyjanie dwustronnej współpracy w zakresie związanych z inwestycjami aspektów przeciwdziałania zmianie klimatu i równości płci.

UE zapewni wsparcie techniczne, aby pomóc w realizacji SIFA UE-Angola przez poprawę klimatu inwestycyjnego Angoli dla inwestorów zagranicznych i lokalnych, w tym małych i średnich przedsiębiorstw. Nowy regionalny program UE o wartości 2,8 mln euro w ramach Konferencji NZ



VALDIS DOMBROVSKIS,
Wiceprzewodniczący wykonawczy odpowiedzialny za handel:

Umowa z Angolą, pierwsza tego rodzaju, jest niezwykle ważnym krokiem w kierunku zaangażowania UE w handel i inwestycje w Afryce. Oprócz wzmocnienia zaangażowania UE na rzecz silniejszego i bardziej przewidywalnego klimatu inwestycyjnego, SIFA ma pobudzić zrównoważone inwestycje w Angoli, będącej jedną z kluczowych gospodarek w południowej części Afryki. Będzie promować zrównoważone, przejrzyste i przewidywalne inwestycje w tym kraju, co potencjalnie przyniesie szersze korzyści całemu regionowi.



ds. Handlu i Rozwoju pomoże Angoli określić główne potrzeby w zakresie tej realizacji, a następnie przystąpić do specjalnych działań skierowanych na promowanie handlu i inwestycji w tym kraju oraz realizację zobowiązań SIFA.

Porozumienie wzmacnia dwustronne stosunki UE z Angolą, stanowiąc jednocześnie wyraźny sygnał, że UE dąży do pogłębienia współpracy z kontynentem afrykańskim, zgodnie z założeniami strategii Global Gateway. Dzięki poprawie krajowych ram prawnych SIFA pomoże przyciągnąć bardziej zrównoważone inwestycje do Angoli, co też jest ambitnym założeniem strategii Global Gateway i jej projektów.

Prace w ramach tej umowy odzwierciedlają zobowiązanie Komisji zawarte w przeglądzie polityki handlowej z 2021 r., że partnerom lub regionom w Afryce i południowym sąsiedztwie, dzielącym te same ambicje, zaproponuje ona nową inicjatywę w zakresie zrównoważonych inwestycji. Inicjatywa ta przyczyni się do wzmocnienia zrównoważonych powiązań handlowych i inwestycyjnych między obydwojma kontynentami i w samej Afryce, a tym samym do osiągnięcia kluczowych celów stosunków UE-Afryka.

Źródło:

https://poland.representation.ec.europa.eu/news/zielona-umowa-z-angola-2023-11-21_pl



Integracja sieci elektroenergetycznych

Wzajemnie połączone i stabilne sieci energetyczne są podstawą wewnętrznego rynku energii w UE i mają kluczowe znaczenie dla umożliwienia zielonej transformacji. Aby przyczynić się do realizacji Europejskiego Zielonego Ładu, Komisja proponuje plan działania, aby zapewnić bardziej efektywne funkcjonowanie sieci elektroenergetycznych oraz ich dalsze i szybsze wprowadzanie. Komisja wdrożyła już wspierające ramy prawne na potrzeby wprowadzania sieci elektroenergetycznych w całej Europie. Dzięki pełnej integracji rynków UE zmodernizowana sieć infrastruktury zapewni obywatelom i przedsiębiorstwom możliwość korzystania z tańszej i czystszej energii.

Oczekuje się, że do 2030 r. zużycie energii elektrycznej w UE wzrośnie o około 60%. Sieci będą musiały obsługiwać bardziej cyfrowy, zdecentralizowany i elastyczny system, w którym miliony dachowych paneli słonecznych, pomp ciepła i lokalnych społeczności energetycznych współdzielą swoje zasoby, który obejmuje coraz więcej morskich odnawialnych źródeł energii i więcej pojazdów elektrycznych do ładowania oraz z którym wiąże się rosnące potrzeby w zakresie produkcji wodoru. Z uwagi na to, że 40% sieci dystrybucyjnych ma już ponad 40 lat, a transgraniczne zdolności przesyłowe mają się podwoić do 2030 r., konieczne są inwestycje o wartości 584 mld euro.

Plan działania służący wyeliminowaniu brakujących ogniw w procesie przechodzenia na czystą energię

Proponowany plan działania ma na celu sprostanie głównym wyzwaniom związanym z rozwojem, cyfryzacją i lepszym wykorzystaniem unijnych elektroenergetycznych sieci przesyłowych i dystrybucyjnych. Określono w nim konkretne i dostosowane do potrzeb działania, które pomogą odblokować inwestycje niezbędne do modernizacji europejskich sieci elektroenergetycznych. Działania te skupiają się na wdrażaniu i szybkiej realizacji z myślą o osiągnięciu naszych celów na 2030 r.:

- przyspieszenie realizacji projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania i przygotowanie nowych projektów dzięki ukierunkowaniu politycznemu, wzmocnionemu monitorowaniu i większej liczbie wniosków;
- poprawa długoterminowego planowania sieci w celu uwzględnienia w systemie energetycznym większej ilości odnawialnych źródeł energii i zapotrzebowania na energię ze strony m.in. pojazdów elektrycznych i pomp ciepła, w tym wodoru, poprzez ukierunkowywanie pracy operatorów systemów oraz krajowych organów regulacyjnych;
- wprowadzenie zachęt regulacyjnych poprzez wytyczne dotyczące wyprzedzających, przyszłościowych inwestycji oraz transgranicznego podziału kosztów projektów morskich;
- zachęcanie do lepszego korzystania z sieci dzięki większej przejrzystości i lepszym taryfom sieciowym na rzecz inteligentnych sieci, wydajności oraz innowacyjnych technologii i rozwiązań poprzez wspieranie współpracy między operatorami systemów i zaleceń Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki;



KADRI SIMSON,

Komisarz do spraw energii:

Europa zapewni sobie bezpieczeństwo energetyczne i osiągnie swoje ambicje klimatyczne tylko wtedy, gdy nasza infrastruktura energetyczna rozszerzy się i rozwinie, by dostosować się do zdekarbonizowanego systemu energetycznego. Sieci muszą być czynnikiem umożliwiającym przejście na czystą energię, a nie wąskim gardłem. W ten sposób możemy zintegrować ogromne ilości odnawialnych źródeł energii, pojazdów elektrycznych, pomp ciepła i elektrolizerów, których potrzebujemy, aby zdekarbonizować naszą gospodarkę.



- poprawa dostępu do finansowania projektów dotyczących sieci poprzez lepsze upublicznienie możliwości oferowanych przez unijne programy finansowania, szczególnie w odniesieniu do inteligentnych sieci energetycznych i modernizacji sieci dystrybucyjnych;
- stymulowanie szybszego wydawania zezwoleń na wdrażanie sieci energetycznych poprzez zapewnienie wsparcia technicznego dla organów i wytycznych dotyczących większego zaangażowania zainteresowanych stron i społeczności;
- poprawa i zabezpieczenie łańcuchów dostaw sieci, w tym poprzez harmonizację wymogów przemysłowych w zakresie produkcji w odniesieniu do wytwarzania i przyłączenia odbioru.

Źródło: https://poland.representation.ec.europa.eu/news/integracja-sieci-elektroenergetycznych-2023-11-30_pl



Schengen powinno lepiej działać

Komisja Europejska przyjmuje zalecenie w sprawie ściślejszej współpracy między państwami członkowskimi w strefie Schengen. Towarzyszy mu sprawozdanie z konsultacji, jakie koordynator ds. Schengen przeprowadził z państwami członkowskimi w związku z długoterminowymi kontrolami na granicach wewnętrznych. Formalne konsultacje trwały od maja do listopada 2023 r. i objęły państwa członkowskie, które przywróciły kontrole graniczne, a także państwa członkowskie, których te kontrole dotyczą.

Strefa Schengen to obszar bez kontroli na granicach wewnętrznych i podstawa swobody przemieszczania się dla ponad 425 mln obywateli UE, a także obywateli państw trzecich, którzy odwiedzają UE lub mieszkają na jej terenie. Przywrócenie kontroli granicznych musi pozostać środkiem wyjątkowym, ściśle ograniczonym w czasie i stosowanym w ostateczności w razie stwierdzenia poważnego zagrożenia dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego. W strefie Schengen musi być zagwarantowany swobodny przepływ osób, towarów i usług. Jak stwierdzono w sprawozdaniu na temat stanu strefy Schengen w 2023 r., należy zacieśnić współpracę, by zapewnić bezpieczeństwo, a przy tym stopniowo znosić długoterminowe kontrole graniczne.

W zaleceniu promuje się stosowanie środków, które stanowią alternatywę dla kontroli na granicach wewnętrznych, a także intensywniejszą współpracę i wymianę informacji w ośmiu obszarach w razie przywrócenia takich kontroli:

- 1. Współpraca strukturalna na wszystkich poziomach:** państwa członkowskie powinny utworzyć stałe punkty kontaktowe, by móc w skoordynowany sposób reagować na poważne zagrożenia dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego, w tym handel narkotykami, a także dostosować swoje działania do skali wyzwań i potrzeb.
- 2. Wzmocnienie zdolności wprowadzania wspólnych środków:** państwa członkowskie powinny dokonać przeglądu swoich dwustronnych ram prawnych i ewentualnie je dostosować, aby zapewnić podstawy transgranicznej współpracy organów ścigania. Powinny również opracować wspólne analizy ryzyka i zapewnić wystarczające zasoby na organizowanie wspólnych patroli.
- 3. Współpraca organów ścigania:** państwa członkowskie powinny zapewnić wdrożenie zalecenia Rady w sprawie współpracy operacyjnej organów ścigania z czerwca 2022 r., aby zacieśnić współpracę operacyjną na granicach wewnętrznych. Powinny również korzystać z dobrych praktyk współpracy operacyjnej, jaką organy ścigania nawiązały w innych państwach członkowskich, i wykorzystywać w tym celu unijne środki finansowe.



MARGARITIS SCHINAS,

Wiceprzewodniczący do spraw promowania naszego europejskiego stylu życia:

Strefa Schengen jest dumą Europy i jednym z najbardziej emblematycznych osiągnięć integracji europejskiej, a długoterminowe kontrole na granicach wewnętrznych podważają jej rację bytu. Podczas gdy trwają prace nad reformą zarządzania strefą Schengen, państwa członkowskie muszą współdziałać w zapobieganiu zagrożeniom związanym z terroryzmem, przemytem migrantów i niedozwolonym przemieszczaniem się w całej strefie Schengen, a jednocześnie łagodzić wpływ podejmowanych działań na całą strefę Schengen.



Zdjęcie: Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej

4. **Zintensyfikowanie działań w celu zwalczania przemytu migrantów:** państwa członkowskie powinny podjąć skoordynowane działania i współpracować z Europolem, Eurojustem i Fronteksem, aby bardziej intensywnie walczyć z przemytem migrantów, m.in. by ograniczyć niedozwolone przemieszczanie się w obrębie UE.
5. **Pełne wykorzystanie narzędzi w dziedzinie powrotów, aby przeciwdziałać niedozwolonemu przemieszczaniu się:** Komisja zachęca do pełnego wykorzystania dwustronnych umów o readmisji między państwami członkowskimi a partnerami międzynarodowymi. Powszechniejsze wzajemne uznawanie decyzji nakazujących powrót, zgodnie z zaleceniem Komisji z marca 2023 r., ma także kluczowe znaczenie dla przyspieszenia powrotów.
6. **Przeciwdziałanie niedozwolonemu przemieszczaniu się:** państwa członkowskie, które borykają się z niedozwolonym przemieszczaniem się, powinny przede wszystkim wzmocnić kontrole policyjne w wewnętrznych strefach przygranicznych; wszelkim decyzjom o przywróceniu kontroli na granicach wewnętrznych powinny towarzyszyć środki łagodzące; decyzje należy też na bieżąco poddawać przeglądowi.
7. **Zintensyfikowanie wspólnych działań w celu zwalczania międzynarodowego terroryzmu i przestępczości zorganizowanej:** państwa członkowskie muszą zapewnić wdrożenie dyrektywy w sprawie wymiany informacji w celu zwalczania terroryzmu transgranicznego i przestępczości zorganizowanej. W dyrektywie, którą państwa członkowskie mają transponować do prawa krajowego do 12 grudnia 2024 r., określono wspólne zasady wymiany informacji między ich organami ścigania.
8. **Środki łagodzące skutki wprowadzenia kontroli na granicach wewnętrznych:** Państwa członkowskie powinny ograniczyć systematyczne kontrole na granicach wewnętrznych do sytuacji wyjątkowych i stawiać przede wszystkim na kontrole mobilne i większe wykorzystanie nowoczesnych technologii. Państwa członkowskie powinny ograniczyć wpływ kontroli na płynność ruchu i zapewnić dostępność transgranicznych połączeń transportowych.

Źródło:

https://poland.representation.ec.europa.eu/news/schengen-powinno-lepiej-dzialac-2023-11-23_pl



Unia otwiera się na wschód

Komisja Europejska przyjęła pakiet „rozszerzenie” na 2023 r., przedstawiając szczegółową ocenę sytuacji i postępów poczynionych przez Albanię, Bośnię i Hercegowinę, Kosowo, Czarnogórę, Macedonię Północną, Serbię, Turcję i, po raz pierwszy, również Ukrainę, Republikę Mołdawii i Gruzję, na ich drodze do przystąpienia do Unii Europejskiej. W sprawozdaniu skupiono się w szczególności na postępach w realizacji zasadniczych reform, jak również na przedstawieniu jasnych wskazówek co do priorytetów reform na przyszłość. Przystąpienie do UE jest i pozostanie procesem opartym na zasługach, ściśle zależnym od obiektywnych postępów osiągniętych przez poszczególne kraje.

W świetle wyników osiągniętych przez **Ukrainę i Mołdawię** oraz toczących się reform Komisja zaleca, aby Rada rozpoczęła negocjacje akcesyjne z obydwoma krajami. Komisja zaleca ponadto, aby Rada przyjęła ramy negocjacyjne, gdy Ukraina i Mołdawia przyjmą pewne kluczowe środki. Komisja jest gotowa przedłożyć Radzie sprawozdanie na temat postępów dotyczących tych środków do marca 2024 r.

W przypadku **Gruzji**, w świetle osiągniętych wyników, Komisja zaleca, aby Rada przyznała Gruzji status kraju kandydującego przy założeniu, że zrealizowanych zostanie szereg działań.

Jeżeli chodzi o **Bośnię i Hercegowinę**, Komisja zaleca rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych, gdy kraj ten w niezbędnym stopniu spełni kryteria członkostwa. Bośnia i Hercegowina musi podjąć dalsze wysiłki w celu osiągnięcia priorytetów określonych w opinii Komisji na temat wniosku tego kraju o członkostwo w UE. Komisja będzie stale monitorować postępy i wypełnianie kryteriów we wszystkich obszarach związanych z rozpoczęciem negocjacji i przedłoży Radzie stosowne sprawozdanie najpóźniej w marcu 2024 r.

Decyzja o przyznaniu **Ukrainie** statusu kraju kandydującego do UE znacznie pobudziła dynamikę reform mimo toczącej się wojny, przy silnym poparciu narodu ukraińskiego. Rząd i parlament w Ukrainie wykazały się determinacją, aby poczynić znaczne postępy w realizacji siedmiu kroków określonych w [opinie Komisji Europejskiej na temat wniosku Ukrainy o członkostwo w UE](#). Ukraina ustanowiła przejrzysty system preselekcji sędziów Trybunału Konstytucyjnego i przeprowadziła reformę organów zarządzania w sądownictwie. Zwiększa liczbę dochodzeń w sprawach dotyczących korupcji na wysokim szczeblu oraz wzmacnia swoje ramy instytucjonalne. Ukraina poczyniła pozytywne kroki, jeżeli chodzi o szersze i systematyczne działania w celu ograniczenia wpływu oligarchów. Kraj ten poczynił również postępy w dostosowywaniu swojego prawa do dorobku prawnego UE, nawet w czasie wojny.

Mołdawia poczyniła znaczące postępy, jeżeli chodzi o wdrażanie dziewięciu kroków określonych w opinii Komisji na temat wniosku Mołdawii o członkostwo w UE. Zapoczątkowała kompleksową reformę systemu wymiaru sprawiedliwości, w tym przez przeprowadzenie oceny najważniejszych sędziów i prokuratorów. Kraj ten zreformował swoje organy antykorupcyjne i zwiększył liczbę dochodzeń i wyroków skazujących



JOSEP BORRELL,

Wysoki przedstawiciel i wiceprzewodniczący:

To historyczny pakiet „rozszerzenie”, który po raz pierwszy obejmuje naszych 10 najbliższych partnerów dążących do członkostwa w UE. Dokończenie budowy naszej Unii jest najlepszą inwestycją w pokój, bezpieczeństwo i dobrobyt dla naszego kontynentu, a w tegorocznym pakiecie wyznaczono istotne działania na przyszłość. Członkostwo w UE jest wyborem strategicznym, a dostosowanie do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE stanowi jeszcze wyraźniejszą niż kiedykolwiek oznakę wspólnych wartości i orientacji strategicznej.



w sprawach dotyczących korupcji. Mołdawia przyjęła plan działania na rzecz deoligarchizacji, który realizuje zgodnie z określonym harmonogramem. Nowe przepisy zakładające utworzenie mechanizmu konfiskaty pomagają zwalczać przestępczość zorganizowaną. Kraj ten przyjął strategię w zakresie administracji publicznej i realizuje reformy na wszystkich szczeblach. Przeprowadził prace, aby zreformować zarządzanie finansami publicznymi, i przyjął przepisy w celu przeprowadzenia reformy udzielania zamówień publicznych. Mołdawia zwiększyła uczestnictwo społeczeństwa obywatelskiego w procesie decyzyjnym i wzmocniła ochronę praw człowieka.

Gruzja podjęła działania w celu wzmocnienia zaangażowania z UE i zwiększyła tempo reform w ostatnich miesiącach. Aby uwzględnić dwanaście priorytetów określonych w opinii Komisji na temat wniosku o członkostwo, Gruzja przyjęła akty ustawodawcze i działania w ramach polityki w zakresie równouprawnienia płci, zwalczania przemocy wobec kobiet i przestępczości zorganizowanej, jak również w zakresie uwzględnienia wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Przeprowadzono reformę sądownictwa, choć nadal konieczna jest całościowa reforma Najwyższej Rady Sprawiedliwości. Przyjęto strategię dotyczącą ochrony praw człowieka i trwają prace nad planem działania. Zawarto porozumienie o współpracy z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego. Uzyskanie silnego ponadpartyjnego konsensusu politycznego przyczyniłoby się do wyeliminowania polaryzacji i szybszego dążenia do integracji z Unią.

Balkany Zachodnie

Postępy w zakresie reform związanych z przystąpieniem do UE zostały w dużym stopniu zahamowane, gdyż w okresie sprawozdawczym **Czarnogóra** borykała się z głęboką polaryzacją i niestabilnością polityczną. UE z zadowoleniem przyjmuje ukonstytuowanie się nowego parlamentu oraz utworzenie rządu i ma nadzieję, że szybko zademonstruje on swoją zdolność i zaangażowanie, jeżeli chodzi o dążenie Czarnogóry do przystąpienia do UE, oraz przeprowadzi reformy związane z przystąpieniem do UE. Ogólnie rzecz biorąc postępy w negocjacjach akcesyjnych będą zależę od reform w dziedzinie praworządności. Czarnogóra nadal w pełni dostosowuje swoje przepisy do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa.

Serbia kontynuowała wdrażanie reform związanych z przystąpieniem do UE, w tym w dziedzinie praworządności. Kraj ten rozpoczął wdrażanie zmian konstytucji z 2022 r., aby wzmocnić niezależność sądownictwa, oraz przyjął nowe przepisy dotyczące mediów. Wdrożenie tych przepisów może znacznie poprawić otoczenie regulacyjne. Konieczne będą jednak dalsze zmiany, aby osiągnąć pełną zgodność z dorobkiem prawnym UE i normami europejskimi. Jako priorytet Serbia musi w większym stopniu dostosować się do polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE, w tym w zakresie środków ograniczających i oświadczeń w sprawie Rosji. Konieczne są również dalsze prace i zaangażowanie polityczne, aby zrealizować reformy w dziedzinie praworządności. Ocena



Komisji, zgodnie z którą z technicznego punktu widzenia Serbia spełniła kryteria otwarcia klastra 3 (konkurencyjność i wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu), jest nadal aktualna. Serbia musi w pełni współpracować i podjąć wszelkie konieczne działania, aby zapewnić pociągnięcie do odpowiedzialności za brutalny atak na kosowską policję 24 września i atak na KFOR (międzynarodowe siły pokojowe NATO) 29 maja. W odniesieniu do normalizacji stosunków z Kosowem osiągnięto wprawdzie porozumienie w ramach dialogu wspieranego przez UE, jednak zarówno Serbia, jak i Kosowo muszą jeszcze rozpocząć wypełnianie swoich zobowiązań, które są wiążące dla stron i stanowią kluczowy element na drodze do Europy.

W **Macedonii Północnej** władze konsekwentnie twierdzą, że przystąpienie do UE pozostaje ich celem strategicznym. Macedonia Północna nadal w pełni dostosowuje swoje przepisy do unijnej wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. Kraj ten poczynił również pewne postępy w obszarze wymiaru sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa, w tym w walce z przestępczością zorganizowaną i zarządzaniu migracją. Jako państwo prowadzące negocjacje Macedonia Północna musi przeprowadzić reformy związane z UE, w tym w obszarze sądownictwa, zwalczania korupcji i przestępczości zorganizowanej, reformę administracji publicznej, w tym zarządzania finansami publicznymi i udzielania zamówień publicznych. Macedonia Północna zobowiązała się do rozpoczęcia i wprowadzenia w trybie priorytetowym odpowiednich zmian konstytucji w celu włączenia obywateli, którzy należą do innych narodów. Przegląd zgodności prawa krajowego z prawem unijnym przebiega sprawnie, a władze wykazały duże zaangażowanie w tym zakresie. W lipcu Komisja przedstawiła Radzie sprawozdania z przeglądu klastra dotyczącego kwestii podstawowych w Macedonii Północnej i oczekuje na szybkie działania następcze z myślą o rozpoczęciu negocjacji w sprawie tego klastra do końca roku.

Albania nadal wykazywała determinację, jeżeli chodzi o przeprowadzenie reform dotyczących UE i poczynienie postępów w reformach w ramach klastra dotyczącego kwestii podstawowych. Utrzymujące się pełne dostosowanie się do unijnej WPZiB było również wyraźnym sygnałem, że kraj ten dokonał strategicznego wyboru, jakim jest przystąpienie do UE. Konieczne są dalsze działania w zakresie wolności wypowiedzi, kwestii mniejszości, praw własności, jak również w kluczowych obszarach praworządności, takich jak zwalczanie korupcji i przestępczości zorganizowanej. Przegląd zgodności prawa krajowego z prawem unijnym przebiega sprawnie, a władze wykazały duże zaangażowanie w tym zakresie. W lipcu Komisja przedstawiła Radzie sprawozdania z przeglądu klastra dotyczącego kwestii podstawowych w Albanii i oczekuje na szybkie działania następcze. Dąży do rozpoczęcia negocjacji akcesyjnych w sprawie klastra 1 (kwestie podstawowe) do końca roku.

W **Bośni i Hercegowinie** przyznanie statusu kraju kandydującego w ubiegłym roku pobudziło tak bardzo potrzebną pozytywną dynamikę. Po przeprowadzeniu wyborów szybko powołano nowy rząd, który rozpoczął realizację reform, w szczególności przez zmiany wprowadzające kontrole uczciwości w sądownictwie. Konieczne są jednak dalsze działania. Obejmuje to przyjęcie ważnych reform w zakresie praworządności i sądownictwa oraz realizację reformy konstytucji i ordynacji wyborczej, które mają nadrzędne znaczenie, aby zapewnić równe prawa wszystkim obywatelom. Ważne jest również zachowanie porządku konstytucyjnego tego kraju. Działania secesjonistyczne i autorytarne wprowadzone w Republice Serbskiej nie są zgodne ze ścieżką europejską. Konieczne są dalsze wysiłki, aby Bośnia i Hercegowina osiągnęła priorytety określone w opinii Komisji na temat wniosku tego kraju o członkostwo w UE. Komisja zaleca zatem rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych z Bośnią i Hercegowiną, gdy kraj ten w niezbędnym stopniu spełni kryteria członkostwa.



Kosowo nadal jest zdecydowane podążać europejską ścieżką. Dobrowolnie w pełni dostosowuje się do unijnej WPZiB, w tym do potępienia rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, oraz przyjmuje środki ograniczające przeciwko Rosji. W okresie sprawozdawczym odnotowano osiągnięcia legislacyjne, w tym ważną reformę ordynacji wyborczej. Konieczne są jednak dalsze prace, w tym nad planem działania dotyczącym reform wymiaru sprawiedliwości. 1 stycznia 2024 r. wejdzie w życie liberalizacja reżimu wizowego dla Kosowa. Na północy Kosowa miało miejsce kilka sytuacji kryzysowych, przy czym ostatnia z nich to brutalny atak na kosowską policję 24 września 2023 r. W odniesieniu do normalizacji stosunków z Serbią osiągnięto wprawdzie porozumienie w ramach dialogu wspieranego przez UE, jednak zarówno Kosowo, jak i Serbia muszą jeszcze rozpocząć wypełnianie swoich zobowiązań, które są wiążące dla stron i stanowią kluczowy element na drodze do Europy.

Turcja pozostaje kluczowym partnerem Unii Europejskiej i krajem kandydującym, lecz od 2018 r. negocjacje akcesyjne pozostają w martwym punkcie, zgodnie z decyzją Rady Europejskiej. Kraj ten nie odwrócił negatywnej tendencji do oddalania się od Unii Europejskiej i kontynuował reformy związane z przystąpieniem jedynie w ograniczonym stopniu. Współpracę z Turcją w obszarach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania kontynuowano w kluczowych obszarach takich jak zwalczanie terroryzmu, gospodarka, energia, bezpieczeństwo żywnościowe, migracja i transport. Turcja musi podjąć zdecydowane kroki, aby znacznie poprawić dostosowanie do unijnej WPZiB i zacieśnić współpracę w zakresie zapobiegania obchodzeniu środków ograniczających i wykrywania takich przypadków.

Źródło:

https://poland.representation.ec.europa.eu/news/unia-otwiera-sie-na-wschod-2023-11-08_pl



Wsparcie dla Bałkanów Zachodnich

Komisja Europejska przyjęła nowy plan wzrostu gospodarczego dla Bałkanów Zachodnich, którego celem jest umożliwienie temu regionowi czerpania niektórych korzyści z członkostwa w UE jeszcze przed przystąpieniem do niej, pobudzenie wzrostu gospodarczego i przyspieszenie bardzo potrzebnej konwergencji społeczno-gospodarczej. Realizacja tego planu powinna umożliwić partnerom zintensyfikowanie reform i inwestycji, które pozwolą znacząco przyspieszyć rozwój ich gospodarek oraz proces rozszerzenia UE. Na lata 2024-2027 zaproponowano więc nowy instrument wsparcia reform i wzrostu gospodarczego na Bałkanach Zachodnich o wartości 6 mld euro. Płatności w ramach tego instrumentu będą miały miejsce dopiero, gdy uzgodnione reformy zostaną przeprowadzone.

Nowy plan wzrostu gospodarczego dla Bałkanów Zachodnich opiera się na czterech filarach, których celem jest:

1. wzmocnienie integracji gospodarczej z jednolitym rynkiem Unii Europejskiej, pod warunkiem że Bałkany Zachodnie dostosują się do przepisów jednolitego rynku oraz jednocześnie otworzą odpowiednie sektory i obszary gospodarki dla wszystkich swoich sąsiadów, zgodnie z zasadą wspólnego rynku regionalnego. W tym zakresie proponuje się siedem działań priorytetowych:
 - swobodny przepływ towarów;
 - swobodny przepływ usług i pracowników;
 - dostęp do jednolitego obszaru płatności w euro (SEPA);
 - ułatwienie transportu drogowego;
 - integracja i dekarbonizacja rynków energii;
 - jednolity rynek cyfrowy;
 - integracja w ramach przemysłowych łańcuchów dostaw;
2. wzmocnienie integracji gospodarczej Bałkanów Zachodnich w ramach wspólnego rynku regionalnego opartego na przepisach i standardach UE, co może spowodować dziesięcioprocentowy wzrost gospodarczy;
3. przyspieszenie kluczowych reform dotyczących m.in. kwestii podstawowych, wspieranie Bałkanów Zachodnich na drodze do członkostwa w UE, poprawa ich zrównoważonego wzrostu gospodarczego, w tym poprzez przyciąganie inwestycji zagranicznych i wzmocnianie stabilności w regionie;
4. zwiększenie pomocy finansowej w celu wsparcia reform za pośrednictwem instrumentu wsparcia reform i wzrostu gospodarczego na Bałkanach Zachodnich w latach 2024-2027, czyli wniosku dotyczącego nowego instrumentu o wartości 6 mld euro (w tym 2 mld euro w formie dotacji i 4 mld euro w formie pożyczek preferencyjnych), przy czym płatności będą zależały od tego, czy partnerzy z Bałkanów Zachodnich dokonają konkretnych reform społeczno-gospodarczych i konkretnych reform dotyczących kwestii podstawowych.

Źródło:

https://poland.representation.ec.europa.eu/news/wsparcie-dla-balkanow-zachodnich-2023-11-08_pl



OLIVÉR VÁRHEGYI,
Komisarz do spraw sąsiedztwa i rozszerzenia:

Nowy plan wzrostu gospodarczego dla Bałkanów Zachodnich oraz nowy instrument wsparcia reform i wzrostu gospodarczego opierają się na skutecznie uruchomionym w 2020 r. planie gospodarczo-inwestycyjnym dla Bałkanów Zachodnich o wartości 30 mld euro. Nowy plan wzrostu o wartości 6 mld euro to wyjątkowy sposób przyspieszenia rzeczywistej integracji społeczno-gospodarczej w regionie. Przyspieszamy wdrażanie podstawowych reform i otworzymy nasz jednolity rynek dla Bałkanów Zachodnich. Zmniejszy to przepaść gospodarczą między Unią Europejską a naszymi partnerami i przygotowuje ich do konkurencji na jednolitym rynku UE, tak aby mogli oni od samego początku czerpać korzyści z członkostwa w UE.



Leki na każdą godzinę

Komisja przyjęła zestaw działań, aby skuteczniej zapobiegać krytycznym niedoborom leków w UE i je łagodzić – tej zimy, następnej oraz w dalszej przyszłości. Niedawne krytyczne niedobory, w tym niedobór niektórych antybiotyków ubiegłej zimy, dowodzą, że konieczne są skoordynowane działania, aby sprostać wyzwaniom związanym z dostawami oraz sprawić, by łańcuchy dostaw leków w Europie były bardziej odporne w perspektywie długookresowej. Kluczowym celem [komunikatu](#) jest zapobieganie krytycznym niedoborom na szczeblu UE i ich łagodzenie. W komunikacie skupiono się w szczególności na najważniejszych lekach o krytycznym znaczeniu, w przypadku których bezpieczeństwo dostaw musi być zapewnione przez cały czas.

Komunikat opiera się na środkach w ramach Europejskiej Unii Zdrowotnej, zwłaszcza wzmocnionych uprawnieniach Europejskiej Agencji Leków oraz niedawno opublikowanej [reformie farmaceutycznej](#). Jest reakcją na zdecydowany apel państw członkowskich wyrażony na posiedzeniu Rady Europejskiej w czerwcu 2023 r. i potwierdzony w Grenadzie w październiku 2023 r. oraz na apel Parlamentu Europejskiego.

Łagodzenie krytycznych niedoborów tej zimy i w dalszej przyszłości

Aby lepiej przygotować się do nadchodzącej zimy, podjęto już wiele działań. Na przykład Urząd ds. Gotowości i Reagowania na Stany Zagrożenia Zdrowia (HERA) i Europejska Agencja Leków (EMA) określiły [kluczowe antybiotyki](#) (w tym niektóre środki dla dzieci), w przypadku których przewidywane jest wystąpienie ryzyka krytycznego niedoboru przed nadejściem zimy. Podjęto odpowiednie działania, aby zapewnić dostępność tych antybiotyków.

Należy jednak zrobić więcej. Dlatego też intensyfikowane są działania przez:

- uruchomienie **europejskiego dobrowolnego mechanizmu solidarnościowego na rzecz leków** (październik 2023 r.): mechanizm sygnalizuje zapotrzebowanie państwa członkowskiego na dany lek innemu państwu członkowskiemu, które może zareagować, udostępniając ten lek ze swoich zapasów;
- **unijny wykaz leków o krytycznym znaczeniu** (zostanie udostępniony do końca 2023 r.): wykaz będzie pierwszym krokiem do przeanalizowania łańcuchów dostaw wybranych leków (co ma nastąpić do kwietnia 2024 r.); w analizie wskazane zostaną obszary, w których konieczne są dodatkowe działania;
- **elastyczność regulacyjną**: państwa członkowskie mogą korzystać z wyłączeń regulacyjnych, tak aby pacjenci terminowo dostawali niezbędne leki, w tym przez przedłużanie okresu trwałości leków lub szybkie zatwierdzanie odpowiedników danych leków; w 2024 r. uruchomione zostanie specjalne wspólne działanie, aby propagować skuteczne korzystanie z tych elastycznych rozwiązań;
- **wytyczne UE dotyczące zakupu leków**, aby wzmocnić bezpieczeństwo dostaw (zostaną opublikowane przez Komisję na początku 2024 r.);



STELLA KYRIAKIDES,

Komisarz do spraw zdrowia i bezpieczeństwa żywności:

W silnej Europejskiej Unii Zdrowotnej nie do pomyślenia jest, aby pacjenci pozostawali bez leków, których potrzebują. Od samego początku naszym priorytetem jest poprawa zarządzania krytycznymi niedoborami leków oraz zapewnienie stabilnego bezpieczeństwa dostaw dla UE. Potrzebujemy jednolitego rynku leków w UE oraz nowego podejścia, aby lepiej radzić sobie z niedoborami leków o krytycznym znaczeniu.



- wspólne unijne zamówienie antybiotyków i leków przeciwko wirusom wywołującym choroby układu oddechowego na nadchodzącą zimę.

Państwa członkowskie, EMA i Komisja rozpoczęły już działania zmierzające w kierunku proponowanej reformy sektora farmaceutycznego, aby zapobiegać ryzyku krytycznych niedoborów i je łagodzić. Komisja będzie kontynuowała współpracę z państwami członkowskimi, aby przyspieszyć realizację poszczególnych elementów reformy farmaceutycznej w celu wzmocnienia, w miarę możliwości, bezpieczeństwa dostaw.

Środki strukturalne wspierające bezpieczeństwo dostaw w perspektywie długoterminowej

Aby zdywersyfikować dostawy oraz pobudzać i modernizować produkcję leków o krytycznym znaczeniu z udziałem wszystkich zainteresowanych stron, Komisja zamierza utworzyć **sojusz na rzecz leków o krytycznym znaczeniu**, który ma rozpocząć swoje funkcjonowanie w 2024 r. Sojusz na rzecz leków o krytycznym znaczeniu ustanowi filar polityki przemysłowej w ramach naszej Europejskiej Unii Zdrowotnej. Taki sojusz umożliwiłby organom krajowym, podmiotom aktywnym w przemyśle farmaceutycznym, przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego, Komisji i agencjom UE koordynowanie na szczeblu UE działań wymierzonych przeciwko niedoborom leków oraz eliminowanie słabych punktów w łańcuchach dostaw.

Prace sojuszu skupią się na określonej liczbie leków o krytycznym znaczeniu, w przypadku których ryzyko niedoborów i skutki dla systemów opieki zdrowotnej są największe. Sojusz będzie korzystał ze zróżnicowanego zestawu środków z zakresu polityki, aby łagodzić ryzyko niedoborów i zwiększyć dostawy. Środki te obejmują między innymi:

- koordynowanie praktyk udzielania zamówień publicznych na szczeblu UE;
- przeanalizowanie, w jaki sposób zdywersyfikować globalne łańcuchy dostaw przez partnerstwa strategiczne;
- zwiększenie w skoordynowany sposób zdolności Europy do produkcji i innowacji w zakresie wytwarzania leków i składników o krytycznym znaczeniu;

- wypracowanie wspólnego podejścia strategicznego do gromadzenia zapasów leków w UE;
- pomoc w wykorzystywaniu i dostosowywaniu finansowania UE i krajowego.

Może to utworzyć drogę dla możliwego przyjęcia „aktu dotyczącego leków o krytycznym znaczeniu”. W tym celu do końca 2023 r. Komisja zainicjuje specjalne badanie przygotowawcze, które będzie podstawą do przeprowadzenia oceny skutków.

W pierwszej połowie 2024 r. Komisja opracuje również, we współpracy z państwami członkowskimi, wspólne podejście strategiczne do gromadzenia zapasów leków, aby zapobiegać niedoborom i je łagodzić.

Partnerstwa międzynarodowe na rzecz dostaw

Aby zapewnić dostępność leków w UE i na świecie, kluczowe znaczenie ma współpraca międzynarodowa i rzeczywista integracja globalnego przemysłu farmaceutycznego.

Komisja ustanowi sieć partnerów międzynarodowych, aby zająć się kwestią odporności łańcucha dostaw. Powołane zostaną również partnerstwa strategiczne z państwami trzecimi na rzecz produkcji leków o krytycznym znaczeniu, dzięki czemu uwzględnione zostaną potrzeby i popyt zarówno w UE, jak i na świecie.

Źródło:

https://poland.representation.ec.europa.eu/news/leki-na-kazda-godzine-2023-10-25_pl

HISZPAŃSKA PREZYDENCJA W RADZIE UNII EUROPEJSKIEJ



Dobiega końca prezydencja Hiszpanii w Radzie Unii Europejskiej.

W ciągu ostatnich sześciu miesięcy priorytetowo traktowano takie kwestie jak:

- ponowne uprzemysłowienie UE i jej otwarta **autonomia strategiczna**,
- postępy w **transformacji ekologicznej** i w **adaptacji środowiskowej**,
- promowanie większej **sprawiedliwości społecznej i ekonomicznej**,
- zwiększanie **jedności europejskiej**.

U=23 **Presidencia española del Consejo de la UE** @eu2023es · 30 paź ...

#COMPET | The Spanish Presidency seeks to advance in social sustainability with regards to the EU tourism sector.

More information: spanish-presidency.consilium.europa.eu/en/news/spanis...

#EU2023ES



ALT

4 17 20 2 tys. 1 1

U=23 **Presidencia española del Consejo de la UE** @eu2023es · 3 paź ...

The Open Strategic Autonomy is the framework chosen by the EU to address the undergoing technological and geopolitical transformations in the world.

Read more: spanish-presidency.consilium.europa.eu/en/programme/o...

#EU2023ES #EUCO



ALT

1 10 9 1 tys. 1 1

U=23 **Presidencia española del Consejo de la UE** @eu2023es · 13 lis ...

The @EUCouncil has adopted the Farm Sustainability Data Network regulation.

The aim is to improve the sustainability of the EU's food systems through an enhanced data collection process.

europa.eu/IrKrG7P

#EU2023ES



ALT

Luis Planas Puchades | Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación

1 3 8 1 tys. 1 1

U=23 **Presidencia española del Consejo de la UE** @eu2023es · 6 lis ...

#COMPET | The Spanish presidency of the Council aims to make further progress in achieving a European policy in the field of space and to specify and strengthen the role of the European Union as a benchmark in the space industry.

spanish-presidency.consilium.europa.eu/en/news/eu-rei...

#EU2023ES #EUSpace



ALT

Ministerio de Ciencia e Innovación | EUSPA - EU Agency for the Space Programme

8 15 28 2 tys. 1 1



UNIA EUROPEJSKA LOKALNIE

Miasta i regiony UE na COP28

W dniach 30 listopada – 12 grudnia w Dubaju (Zjednoczone Emiraty Arabskie) odbyła się 28. konferencja ONZ w sprawie zmiany klimatu (COP28).

Delegacja Europejskiego Komitetu Regionów zaangażowała się w dyskusje skupiające się na powiązaniach między zmianami klimatycznymi, utratą różnorodności biologicznej i zrównoważonym rozwojem. W rozmowach podkreślono kluczową rolę zaangażowania młodych ludzi w kształtowanie i wdrażanie polityk klimatycznych, a także potrzebę restrukturyzacji światowego systemu handlu w celu dostosowania go do zasad sprawiedliwej transformacji.



European Committee of the Regions @EU_CoR · 11 gru

Today, 11 December at #COP28

With @Regions4SD and @4Post2020BD we are going to look at how regions and cities can boost actions that support both climate and biodiversity goals.

cop28eusideevents.eu/e/programme?se...

@JuanMa_Moreno

@niinaratlainen

@hdavidcooper



Więcej informacji: <https://cor.europa.eu/pl/news/Pages/eu-cities-regions-cop28-flash-report-8-11-december.aspx>



Z BIURA W BRUKSELI

Rok Mikołaja Kopernika w Brukseli

14 września m.in. dzięki doskonałej współpracy Biura w Brukseli z placówkami dyplomatycznymi Polski, w Ambasadzie RP w Paryżu odbyło się wydarzenie „Śladami Mikołaja Kopernika – Polska, niebo i księżyc”. Ponad 100 zebranych gości w reprezentacyjnych salach Ambasady RP powitał Ambasador Jan Emeryk Rościszewski. Sylwia Jaskulska, Członek Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego wygłosiła słowo wstępu podkreślając bogactwo kulturowe oraz piękno naszego regionu. Województwo Warmińsko-Mazurskie pokazało wystawę „Warmińskie życie Mikołaja Kopernika” a Mirosław Jonakowski, Dyrektor Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku wygłosił krótkie wystąpienie na temat życia wielkiego astronoma na naszych ziemiach. Po części oficjalnej pytaniom do przedstawicieli naszego województwa zarówno o postać Kopernika jak i sam region nie było końca.

25 września wydarzenie „Warmińskie życie Mikołaja Kopernika” odbyło się również w **Parlamencie Europejskim w Brukseli** i zostało zorganizowane wspólnie z Posłem Tomaszem Frankowskim oraz Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku. Udział w wydarzeniu wzięło ok. 60 osób.

17 listopada w Domu Polski Wschodniej i 18 listopada w Antwerpii odbyły się kolejne wydarzenia poświęcone słynnemu astronomowi – Rozmowy o Koperniku 550 lat później. Gościem specjalnym spotkań był Wojciech Orliński – autor biografii polskiego astronoma pt. „Kopernik. Rewolucje”. Wydarzenia te współorganizowane były z Konsulatem RP w Brukseli oraz organizacją pozarządową BeKaP – Brukselski Klub Polek. Spotkaniom towarzyszyła wystawa „Warmińskie życie Mikołaja Kopernika”.

ROK MIKOŁAJA KOPERNIKA
2023





Od wizji do rzeczywistości: Miasta i regiony napędzają transformację Europy w kierunku obiegu zamkniętego

8 listopada odbyło się webinarium „Od wizji do rzeczywistości: Miasta i regiony napędzają transformację Europy w kierunku obiegu zamkniętego” („From vision to reality: Cities and regions drive forward Europe’s circular transition”) zorganizowane z inicjatywy Komisji Europejskiej.

Inicjatywa na rzecz miast i regionów o obiegu zamkniętym (The Circular Cities and Regions Initiative – [CCRI](#)) to inicjatywa Komisji Europejskiej stanowiąca część przyjętego w roku 2020 planu działania dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym.

- Przyczynia się do realizacji celów politycznych Europejskiego Zielonego Ładu oraz strategii na rzecz biogospodarki.
- Wspiera wdrażanie rozwiązań systemowych o obiegu zamkniętym w miastach i regionach UE, a także rozwój nowych modeli biznesowych i modeli zarządzania o obiegu zamkniętym.
- Łączy wsparcie techniczne i finansowe na rzecz promowania gospodarki o obiegu zamkniętym na poziomie miasta/regionu, zapewnia także wsparcie w różnych formach (indywidualne/grupowe, bezpośrednio/pośrednie).

W ramach inicjatywy działają 4 tematyczne grupy robocze:

- Budownictwo i budynki o obiegu zamkniętym,
- Zarządzanie zasobami w obiegu zamkniętym,
- Biogospodarka o obiegu zamkniętym,
- Symbioza przemysłowa i gospodarka o obiegu zamkniętym w przemyśle.

W latach 2020-2024 w ramach inicjatywy przeznaczonych zostanie ponad 250 mln euro, w tym 200 mln euro na projekty demonstracyjne oraz 50 mln euro na wsparcie rozwoju projektów w postaci dotacji.

Trwające zaproszenia do składania wniosków w ramach Programu Horyzont Europa:

[HORIZON-CL6-2024-CircBio-01-1](#) – „Pomoc w rozwoju projektów w ramach inicjatywy na rzecz miast i regionów o obiegu zamkniętym (CCRI-PDA)”. Termin składania wniosków: 22.02.2024 r.

[HORIZON-CL6-2024-CircBio-01-4](#) – „Systemowe rozwiązania cyrkularne na rzecz zrównoważonej turystyki”. Termin składania wniosków: 22.02.2024 r.

[HORIZON-CL6-2024-CircBio-01-9](#) – „Wioski start-upowe z zakresu biogospodarki cyrkularnej”. Termin składania wniosków: 22.02.2024 r.

[HORIZON-CL6-2024-CircBio-02-2-two-stage](#) – „Zwiększenie obiegu zamkniętego w łańcuchu wartości tworzyw sztucznych”. Konkurs dwuetapowy: termin składania wniosków w I etapie: 22.02.2024 r.; termin składania wniosków w II etapie: 17.09.2024 r.

[HORIZON-CL6-2024-CircBio-02-4-two-stage](#) – „Nowe rozwiązania cyrkularne i zdecentralizowane podejścia do gospodarki wodno-ściekowej”. Konkurs dwuetapowy: termin składania wniosków w I etapie: 22.02.2024 r.; termin składania wniosków w II etapie: 17.09.2024 r.



European Commission



[HORIZON-CL6-2024-CircBio-01-2](#) – „Rozwiązania o obiegu zamkniętym dla łańcuchów wartości w branży tekstylnej oparte na rozszerzonej odpowiedzialności producenta”. Termin składania wniosków: 22.02.2024 r.

[HORIZON-CL6-2024-CircBio-01-3](#) – „Innowacyjne rozwiązania cyrkularne dla mebli”. Termin składania wniosków: 22.02.2024 r.

[HORIZON-CL6-2024-CircBio-02-1-two-stage](#) – „Rozwiązania o obiegu zamkniętym dla łańcuchów wartości w branży tekstylnej poprzez innowacyjne sortowanie, recykling i projektowanie pod kątem recyklingu”. Konkurs dwuetapowy: termin składania wniosków w I etapie: 22.02.2024 r.; termin składania wniosków w II etapie: 17.09.2024 r.

[HORIZON-CL6-2024-CircBio-02-3-two-stage](#) – „Zwiększenie obiegu zamkniętego w łańcuchach wartości elektroniki”. Konkurs dwuetapowy: termin składania wniosków w I etapie: 22.02.2024 r.; termin składania wniosków w II etapie: 17.09.2024 r.

Wsparcie Europejskiego Banku Inwestycyjnego dla miast i regionów przechodzących na gospodarkę o obiegu zamkniętym

[Centrum Miast o Obiegu Zamkniętym \(C3\)](#) – inicjatywa na rzecz utworzenia centrum kompetencji i zasobów w ramach Europejskiego Banku Inwestycyjnego, wspierającego miasta w przechodzeniu na gospodarkę o obiegu zamkniętym (kontakt: C3@eib.org).

Inicjatywa C3, opracowana i przetestowana w fazie pilotażowej w roku 2022, będzie kontynuowana w ramach finansowania Komisji Europejskiej w okresie 2023-2027, począwszy od IV kwartału 2023 r.

W latach 2023-2027 inicjatywa C3 będzie wdrażana w 4 obszarach:

- podnoszenie świadomości i mobilizacja w zakresie gospodarki o obiegu zamkniętym,
- wymiana i rozpowszechnianie wiedzy na temat gospodarki o obiegu zamkniętym,
- doradztwo w zakresie miast o obiegu zamkniętym,
- doradztwo w zakresie projektów o obiegu zamkniętym.

Projekty i inicjatywy zaprezentowane podczas wydarzenia:

[Circular Foam](#) – *Systemic expansion of territorial Circular Ecosystems for end-of-life foam* – w ramach projektu zostanie zademonstrowane terytorialne, międzysektorowe i systemowe rozwiązanie w zakresie cyrkularności wysokowydajnych tworzyw sztucznych z różnych zastosowań na przykładzie sztywnych pianek poliuretanowych stosowanych jako izolacja w lodówkach oraz w budownictwie.

[Agro2Circular](#) – projekt skoncentrowany na wdrożeniu pierwszego terytorialnego rozwiązania systemowego w zakresie upcyklingu najważniejszych pozostałości pochodzących z sektora rolno-spożywczego (owoce, warzywa, wielowarstwowe tworzywa sztuczne) w produkty o wysokiej wartości dodanej.

[Pilotażowy projekt](#) w mieście Aarhus (Dania) na rzecz opakowań na wynos w obiegu zamkniętym – w ramach pilotażu zostanie opracowany system ponownego wykorzystania opakowań na wynos, który ma wesprzeć miasto w przechodzeniu z opakowań jednorazowych na system opakowań wielokrotnego użytku.

[Helsinki-Uusimaa Circular Valley](#) – pilotażowy projekt zrzeszający regionalne podmioty na rzecz wprowadzenia zmian systemowych w kierunku osiągnięcia gospodarki o obiegu zamkniętym w regionie.

[Circular Göteborg](#) – inicjatywa ukierunkowana na przyspieszenie przejścia miasta Göteborg (Szwecja) na gospodarkę o obiegu zamkniętym.

[Scale Up](#) – projekt miasta Uppsala (Szwecja) mający na celu przyspieszenie transformacji klimatycznej.

[HOOP](#) – projekt wsparcia inwestycji w miejską biogospodarkę o obiegu zamkniętym. W ramach projektu działa również centrum wspierające wdrażanie projektów z zakresu biogospodarki o obiegu zamkniętym.

[Gospodarka o obiegu zamkniętym w miastach i regionach](#) – sprawozdanie podsumowujące opracowane przez OECD.



Badania i innowacje przekształcające europejską opiekę zdrowotną

16 listopada odbyło się spotkanie „Badania i innowacje przekształcające europejską opiekę zdrowotną” („Research & Innovation Transforming European Healthcare”) zorganizowane z inicjatywy Słoweńskiego Stowarzyszenia Biznesu i Badań (SBRA) we współpracy z Istanbul IT Valley, Litewskim Biurem Łącznikowym RDI w Brukseli (LINO), Biurem NCBR w Brukseli, Uniwersytetem Loránda Eötvösa (Węgry) oraz Krajowym Biurem Badań, Rozwoju i Innowacji na Węgrzech.

Europejska Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Cyfryzacji ([HaDEA](#)) wdraża działania na rzecz wzmocnienia europejskiego obszaru zdrowia, bezpieczeństwa żywności, technologii cyfrowych i sieci, zdolności przemysłowych oraz przestrzeni kosmicznej.

[ARIS](#) (Słowenia) – Słoweńska Agencja ds. Badań i Innowacji, finansująca zadania związane z Narodowym Programem Badań i Rozwoju oraz tworzeniem Europejskiej Przestrzeni Badawczej.

Kataloński Instytut Bioinżynierii [IBEC](#) (Hiszpania) – ośrodek prowadzi badania interdyscyplinarne w obszarze bioinżynierii.

[Deep Scientific](#) (Litwa) – platforma oferująca urządzenia elektroniczne i technologie cyfrowe do nauczania przedmiotów ścisłych, przeznaczona dla studentów, nauczycieli i naukowców.

[Pracownia Fizyki Biomedycznej Narodowego Instytutu Raka](#) (Litwa) – pracownia prowadzi badania w obszarze związanym z rozwojem i doskonaleniem nowatorskich metod i technologii wczesnej diagnostyki i skojarzonego leczenia nowotworów.

[Instytut Biologii Doświadczalnej im. Marcela Nenckiego PAN](#) – instytut prowadzi i upowszechnia wyniki badań naukowych w zakresie biologii doświadczalnej.

[Narodowy Instytut Biologii](#) (Słowenia) – partner konsorcjalny projektu [Cut Cancer](#), ukierunkowanego na wdrożenie najnowocześniejszych podejść i metodologii, które mają ułatwić prowadzenie pionierskich badań przedklinicznych nad rakiem w Słowenii.

[Centrum Medycyny Innowacyjnej](#) (Litwa) – państwowy instytut badawczy, prowadzący prace m.in. nad regeneracyjnymi metodami leczenia stawów i serca.

[Vital 3D Technologies](#) (Litwa) – firma biotechnologiczna działająca na rynku technologii druku 3D, specjalizująca się w trójwymiarowym druku ludzkich organów (nerki).

[ISEK](#) (Turcja) – stowarzyszenie klastrów przemysłu medycznego w Stambule prowadzące działania w obszarze rozwoju technologii medycznych, wzmocnienia krajowego przemysłu wyrobów medycznych, wsparcia ekosystemu przedsiębiorczości w tej dziedzinie oraz łączenia przedsiębiorców i inwestorów.

[Centrum Wsparcia Studentów](#) na Wydziale Informatyki Uniwersytetu Loránda Eötvösa (Węgry) – centrum jest organizacją wspierającą edukację i badania na wskazanym wydziale. Prowadzi badania sukcesu studentów poprzez analizowanie danych psychologicznych i akademickich, które mają docelowo wspierać zapobieganie przedwczesnemu kończeniu edukacji. Gromadzone dane wykorzystywane są do rozwoju kursów umiejętności miękkich oraz szkoleń.

Research & Innovation Transforming European Healthcare

Thursday | 16 November 2023
09:00 – 17:00

Permanent Representation of the Republic of Slovenia to the EU
Boulevard du Régent 45-46, 1000 Brussels
On-site in-person event





[Wydział Biotechnologii Instytutu Jožefa Stefana](#) (Słowenia) – na wydziale prowadzone są badania nad funkcjami białek, DNA, RNA i innych makrocząsteczek oraz ich zastosowaniem do celów diagnostycznych i terapeutycznych w medycynie i weterynarii, do przygotowania wysokiej jakości bezpiecznej żywności oraz na rzecz ochrony środowiska.

[Uniwersyteckie Centrum Badań i Innowacji na Uniwersytecie Óbuda](#) (Węgry) – w jego ramach działa [Centrum Badań nad Kontrolą Fizjologiczną](#), [Centrum Badawcze Ekonomiki Zdrowia](#), [Centrum Inteligentnej Robotyki](#), [Centrum Kompetencyjne Medycyny Cybernetycznej](#), [Centrum Badań Biotechnologicznych](#).

[Vanguard Initiative](#) – inicjatywa skupia europejskie regiony przemysłowe poprzez działanie na rzecz innowacji przemysłowych i budowania europejskich łańcuchów wartości w oparciu o komplementarność regionalnych strategii inteligentnej specjalizacji. Jednym z pilotaży wdrażanych w ramach inicjatywy jest projekt „Smart Health/Personalized Medicine”, którego celem jest wykorzystanie potencjału medycyny spersonalizowanej w ramach platform S3 na rzecz modernizacji przemysłu.

Plan Strategiczny Programu Horyzont Europa

Plan Strategiczny na lata 2025-2027 zostanie przyjęty w I kwartale 2024 r. i ma obejmować m.in.:

- uproszczone kluczowe kierunki strategiczne oraz ich oczekiwany wpływ,
- drugą partię partnerstw współfinansowanych ze środków europejskich,
- wyniki przeglądu Misji UE w ramach Horyzontu Europa,
- aktualizację szczegółowych kwestii, w tym zwiększenia nacisku na synergie i równowagę między badaniami i innowacjami,
- zaktualizowane podsumowania wpływu dla poszczególnych klastrów.

W styczniu 2025 r. planuje się publikację oceny śródkresowej Programu Horyzont Europa.

W I kwartale 2025 r. spodziewane jest przyjęcie głównego programu prac na rok 2025.

W lipcu 2023 r. Komisja Europejska opublikowała informacje dotyczące [nowych kandydujących partnerstw europejskich](#) na lata 2025-2027. Wybór partnerstw odbywa się w kontekście strategicznej koordynacji partnerstw europejskich, który uzupełnia planowanie strategiczne. Kryteria wyboru

oparte są o załącznik III do rozporządzenia w sprawie Programu Horyzont Europa.

Misje UE

Zgodnie z [Komunikatem Komisji](#) z lipca 2023 r. „Misje UE dwa lata później: ocena postępów i dalsze działania” potwierdzono potrzebę kontynuacji działań w ramach 5 Misji UE, wskazując jednocześnie główne wyzwania w tym obszarze, takie jak potrzeba poprawy zarządzania i politycznego kierowania Misjami UE, zwiększenie inwestycji, w tym również w sektorze prywatnym oraz zwiększenie zaangażowania interesariuszy i obywateli.

Program prac na lata 2023-2024 obejmuje obecnie jedynie działania wspierające Misje UE z wykorzystaniem budżetu na 2023 r.

W I kwartale 2024 r. spodziewane jest przyjęcie poprawki do programu prac na lata 2023-2024 w ramach przygotowań do wdrożenia działań wspierających Misje UE z wykorzystaniem budżetu na rok 2024.

Misja „Rak” (Cancer Mission) – podkreślane są inicjatywy wzmacniające zaangażowanie i wsparcie dialogu z państwami członkowskimi w obszarze walki z nowotworami, takie jak:

- współpraca właściwych ministerstw ds. zdrowia i badań w [podgrupie ds. raka](#) działającej w ramach Grupy Ekspertów ds. Zdrowia Publicznego dla zapewnienia wpływu dowodów naukowych na kształtowanie polityki;
- działania na rzecz krajowych centrów misji walki z rakiem, które będą angażować interesariuszy w dialog polityczny na temat nowotworów;
- w ramach Misji walki z rakiem 15 grudnia 2023 r. Komisja Europejska przeprowadzi warsztaty z organizacjami pacjentów dotyczące obszarów współpracy;
- w 2024 r. planowana jest inicjatywa na rzecz podniesienia świadomości na temat profilaktyki raka i badań przesiewowych.

Dodatkowo:

Europejskie Partnerstwo w dziedzinie Chorób Rzadkich – wniosek dotyczący utworzenia partnerstwa współfinansowanego jest obecnie przedmiotem oceny.

Podczas spotkania podkreślono propozycję Komisji Europejskiej (opublikowaną w kwietniu 2023 r.)



dotyczącą nowelizacji prawodawstwa farmaceutycznego.

[ECHoS](#) – projekt na rzecz tworzenia i rozwoju krajowych centrów misji onkologicznych działających na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.

[Innovative Health Initiative](#) – Partnerstwo Publiczno-Prywatne między Unią Europejską a europejskimi sektorami nauk przyrodniczych. Obecnie otwarte są 4 zaproszenia do składania wniosków:

[HORIZON-JU-IHI-2023-05-03](#) – „Ulepszone metody przewidywania, wykrywania i leczenia w celu kompleksowego leczenia udaru mózgu”. Termin składania wniosków: 16 stycznia 2024 r.

[HORIZON-JU-IHI-2023-05-02](#) – „Rozwój i weryfikacja zasad nowych zastosowań klinicznych rozwiązań teranostycznych”. Termin składania wniosków: 16 stycznia 2024 r.

[HORIZON-JU-IHI-2023-05-04](#) – „Maksymalizacja potencjału generowania danych syntetycznych w aplikacjach medycznych”. Termin składania wniosków: 16 stycznia 2024 r.

[HORIZON-JU-IHI-2023-05-01](#) – „Przyspieszenie wdrażania nowych metodologii i innych innowacyjnych podejść bez wykorzystania zwierząt do opracowywania, testowania i produkcji technologii medycznych”. Termin składania wniosków: 16 stycznia 2024 r.



Odporna Europa: wzmocnienie pozycji regionów w zakresie adaptacji do zmian klimatu. Wydarzenie inauguracyjne projektu Pathways2Resilience

23 listopada odbyło się spotkanie „Odporna Europa: wzmocnienie pozycji regionów w zakresie adaptacji do zmian klimatu. Wydarzenie inauguracyjne projektu Pathways2Resilience” („Resilient Europe: Empowering regions for climate adaptation. Pathways2Resilience launch event”) zorganizowane z inicjatywy EIT Climate-KIC.

Pathways2Resilience

Koordynowany przez [EIT Climate-KIC](#) projekt na rzecz wsparcia regionów/społeczności w procesie transformacji w kierunku odporności na zmiany klimatyczne realizowany będzie do grudnia 2027 r.

Projekt wspiera realizację celów Misji UE dedykowanej adaptacji do zmian klimatycznych. Jego celem jest umożliwienie co najmniej 100 europejskim regionom i społecznościom zaprojektowania ścieżek odporności na zmiany klimatu do roku 2030.

W ramach projektu stworzono [przewodnik](#) w kierunku regionalnej odporności (Regional Resilience Journey). Obejmuje on wspólne, elastyczne ramy wspierające regiony i społeczności w budowaniu odporności klimatycznej poprzez transformacyjne podejście adaptacyjne. Jest przeznaczony dla regionów/społeczności o różnym poziomie rozwoju i zdolności, umożliwiając wyznaczanie bardziej ambitnych lub realistycznych celów, zgodnie z ich konkretnymi potrzebami.

Budżet projektu wynosi 29 609 362,50 euro, z czego 21 mln euro jest zarezerwowane na finansowanie projektów regionalnych w drodze publicznych zaproszeń do składania wniosków.

W ramach projektu Pathways2Resilience ogłoszono [pierwsze zaproszenie do składania wniosków](#) dla regionów i społeczności. Aplikacje można składać do 22 lutego 2024 r. [Informacje](#) na temat otwartego zaproszenia do składania wniosków.

Kwalifikowalność:

- wnioskodawcami muszą być regiony/społeczności należące do państw członkowskich Unii Europejskiej lub krajów stowarzyszonych, które znajdują się w obrębie [europejskich regionów biogeograficznych](#);
- koordynatorzy muszą być osobami prawnymi, zdefiniowanymi jako władze publiczne na poziomie klasyfikacji NUTS 1, 2 i 3 oraz Lokalne Jednostki Administracyjne (LAU), bądź podmioty prawa publicznego, zgodnie z art. 2 ust. 4 dyrektywy 2014/24/UE;
- inne podmioty, które mogą być częścią konsorcjum: prywatne podmioty prowadzące działalność non-profit; podmioty z sektora MŚP.

Szczegółnej uwagi wymagają słabiej rozwinięte regiony/społeczności obciążone wysokim ryzykiem klimatycznym oraz niską zdolnością adaptacyjną, w związku z czym w pierwszym zaproszeniu do składania wniosków priorytetowo będą traktowane regiony/społeczności o zwiększonej podatności na zagrożenia.

📅 23rd November 🕒 10:00 – 13:00 📍 EIT House, Brussels & online

Join our
launch
event



Resilient Europe:
Empowering regions
for climate adaptation



[Sprawozdanie na temat stanu unii energetycznej](#) opublikowane 24 października 2023 r. wraz z [kartami krajowymi](#).

W grudniu 2023 r. Komisja Europejska przedstawi ocenę i zalecenia dla państw członkowskich na rzecz dostosowania Krajowych Planów w dziedzinie Energii i Klimatu do unijnych przepisów dotyczących klimatu i energii.

Pierwsza Europejska Ocena Ryzyka Klimatycznego (European Climate Risk Assessment, EUCRA) ma zostać opublikowana w I kwartale 2024 r.

[Regionalne narzędzie wsparcia przystosowania do zmian klimatycznych](#) (Regional Adaptation Support Tool) – celem narzędzia jest wspieranie władz regionalnych na różnych etapach opracowywania planów przystosowania się do zmiany klimatu.

[MIP4Adapt](#) – platforma misji wspierająca europejskie regiony i władze lokalne w działaniach na rzecz budowania odporności na zmiany klimatyczne.



WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ

Marka makroregionalna – współpraca przedsiębiorców na europejskich obszarach górskich na podstawie dobrych praktyk z Makroregionu Alpejskiego

27 września w siedzibie Domu Polski Wschodniej odbyło się seminarium „**Marka makroregionalna – współpraca przedsiębiorców na europejskich obszarach górskich na podstawie dobrych praktyk z Makroregionu Alpejskiego**”. Uczestników w imieniu koordynatora działań wspólnych DPW – Marszałka Kosickiego powitał Marszałek Władysław Ortyl, który wystąpił również w roli prelegenta w panelu poświęconym budowaniu marki Makroregionu Karpackiego w kontekście istniejących i przyszłych strategii. Moderatorem dyskusji był pan Jakub Groszkowski (PGE).

Prelegenci:

- Serhiy Tereshko – Zastępca szefa Misji Ukrainy przy Unii Europejskiej,
- Władysław Ortyl – Marszałek Województwa Podkarpackiego (Polska),
- Matteo Bianchi – Koordynator Europejskiego Wydziału ds. Krajowego Stowarzyszenia Włoskich Gmin w Lombardii (Włochy),
- Roberta Santin – Przedstawiciel Biura Regionu Wenecji Euganejskiej przy UE (Włochy),
- Roberta Negriolli – Przedstawiciel Biura Regionu Lombardii przy UE (Włochy).

Odbudowa Ukrainy oraz rozwój zielonych obszarów górskich

„Dla Ukrainy integracja regionalna odgrywa kluczową rolę. Współpraca z partnerami z granic UE przyniesie lepsze wyniki w zakresie rozwoju regionów. Dzięki współpracy regionów można zbudować bardziej odporną i pomyślną przyszłość. Ukraina jest zaangażowana w przystąpienie do UE. Jest gotowa na przyjęcie polityki środowiskowej i klimatycznej, w tym Europejskiego Zielonego Ładu. Będzie jednak prawdopodobnie potrzebować wsparcia w tym obszarze, zwłaszcza ze strony władz regionalnych i lokalnych. Będziemy potrzebować wskazówek dotyczących ubiegania się o projekt i jego realizacji” mówił Serhiy Tereshko podczas debaty poświęconej Makroregionowi Karpat.

East Poland House
19 września · 🌐

A seminar on macro-regional branding of the 🇪🇺 Alpine region and the 🇪🇺 Carpathian region will be held at East Poland House on September 27 (10:00-12:00).
👉 to register: info@eastpoland.eu

27 września (10:00-12:00) br. w [East Poland House](#) odbędzie się seminarium poświęcone marce makro-regionalnej regionu Alp oraz regionu Karpat. ... Wyświetl więcej

Venue: The East Poland House
Avenue de Tervueren 48, 1040 Brussels

27 September 2023
10:00-12:00

SEMINAR

MACRO-REGIONAL BRAND

cooperation of entrepreneurs in the European mountain areas
based on good practices from the Alpine Macroregion

DISCUSSION PANEL I
Potential and brand-building possibilities of the Carpathian Macroregion

DISCUSSION PANEL II
Promotion and sustainable tourism of the Alpine Macroregion.

East Poland House
in Brussels

Please confirm your attendance by September 25 on:
info@eastpoland.eu



Marszałek Władysław Ortyl również podkreślił potrzebę planowania działań ukierunkowanych na odbudowę Ukrainy – *„Należy podjąć działania ukierunkowane na najbliższą przyszłość, kiedy Ukraina stanie się beneficjentem funduszy europejskich. Grupa Karpacka, w której Ukraina uczestniczy jako obserwator, prowadzi różne działania związane z samorządami, organizacjami pozarządowymi i przedsiębiorcami w celu ochrony i rozwoju zielonego potencjału regionu poprzez wprowadzenie strategii makroregionalnej.”*

Znaczenie podejścia oddolnego w podejściu do skutecznego planowania budowania marki

Prelegenci drugiego panelu dyskusyjnego na temat promocji i zrównoważonej turystyki Makroregionu Alpejskiego odnieśli się m.in. do współpracy transgranicznej między regionami i państwami członkowskimi UE, która ma kluczowe znaczenie dla rozwoju. *„Bardzo ważne jest, aby pozostać razem, aby wykorzystać różne możliwości, w tym finansowe (Erasmus). W Lombardii szczególnie ważna jest dobra współpraca między sektorem publicznym i prywatnym.”*

Prelegenci zgodnie stwierdzili, że podejście oddolne ma zasadnicze znaczenie dla regionalnych decydentów politycznych, jak również dla decydentów europejskich. Temat ten jest często poruszany w Europejskim Komitecie Regionów. *„Ważne jest, aby słuchać burmistrzów małych wiosek na obszarach wiejskich. W Lombardii istnieje wyraźna różnica między Alpami a miastami, więc nie może być jednolitego podejścia.”*



XYLO Worlds: przemysł, gospodarka i medycyna oparta na zasobach naturalnych

24 października w Brukseli odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa „XYLO Worlds: przemysł, gospodarka i medycyna oparta na zasobach naturalnych”, w której głos zabrali specjaliści ze środowisk nauki i biznesu z Belgii, Łotwy, Czech, Francji, Słowenii i Polski.

Konferencję zorganizowano we współpracy Centrum Sztuki i Nauki o Drewnie XYLOPOLIS, Domu Polski Wschodniej w Brukseli, Biura Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w Brukseli oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego. Partnerami wydarzenia było Łotewskie Biuro Innowacji i Technologii w Brukseli oraz Słoweńskie Stowarzyszenie Biznesu i Badań.

Uczestników spotkania powitała Ewa Kosińska-Lange, dyrektor Biura Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w Brukseli oraz Magdalena Łyżnicka-Sanczenko, pełniąca obowiązki dyrektora XYLOPOLIS Centrum Sztuki i Nauki o Drewnie, która przedstawiła zgromadzonym ideę konferencji XYLO Worlds, symbiotycznie związanego z naturą świata przyszłości.

Konferencję otworzyło wystąpienie Jorisa Van Ackera, kierownika Laboratorium Technologii Drewna z Uniwersytetu w Gandawie, który poruszył kwestię roli drewna jako produktu leśnego na rzecz zrównoważonej przyszłości budownictwa. Jego zdaniem zapotrzebowanie na drewno do roku 2050 wyniesie 10 miliardów metrów sześciennych,

co jest szczególnie istotne ze względu na wciąż rosnącą liczbę ludności przenoszącej się na obszary miejskie. Rozległe możliwości wykorzystania surowca, jakim jest drewno, mogą zagwarantować m.in. osiągnięcie celów agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, przyjętych przez wszystkie państwa członkowskie Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Podczas panelu dyskusyjnego poświęconego drewnu, surowcowi przyszłości we współczesnym budownictwie i innych dziedzinach inżynierii, udział wzięli przedstawiciele nauki, administracji i biznesu: Antra Viļuma z Politechniki w Rydze, Petr Čermák z Uniwersytetu w Brnie, Jarosław Szewczyk z Politechniki Białostockiej, Primož Simončič ze Słoweńskiego Instytutu Leśnego oraz Tomasz Perkowski z firmy Unihouse. Uczestnicy wydarzenia mieli okazję poznać konkretne przykłady z zakresu architektury, budownictwa czy materiałoznawstwa. Ponadto dyskutowano o wizji i zasadach nowoczesnej gospodarki leśnej, która dba o zachowanie naturalnych rezerwuarów leśnych i pomników przyrody, kształtując jednocześnie potencjał biznesowy obrotu drewnem.

Druga część konferencji, którą moderowała Katarzyna Dziedzik, rzecznik prasowy Uniwersytetu w Białymstoku, poświęcona została prezentacji osiągnięć świata nauki i badań, które są konkretną odpowiedzią na zachodzące zmiany klimatyczne i wyzwania globalne współczesnego





świata. Uczestnicy panelu poznali m.in. wynik prac badawczych nad substancjami bioaktywnymi zawartymi w grzybach drzewnych, które mogłyby stanowić podstawę do opracowania nowych leków na nowotwory, choroby cywilizacyjne i antybiotyków, a także zapoznać się z potencjałem surowców pochodzenia naturalnego oraz dawnych metod w leczeniu ludzi i zwierząt. Ponadto dyskutowano o pozytywnym wpływie obcowania z przyrodą na zdrowie psychiczne współczesnego człowieka oraz propozycji przyjęcia konkretnych rozwiązań ukierunkowanych na stworzenie bardziej zrównoważonej i harmonijnej relacji z naturą, która jest kluczowa dla naszego przetrwania i dobrego samopoczucia.

Dr Ewa Zapora z Instytutu Nauk Leśnych Politechniki Białostockiej w swym wystąpieniu zwróciła uwagę, że nadmierna, wszechobecna chemizacja środowiska, rolnictwa czy żywności może mieć katastrofalne skutki dla zdrowia oraz życia ludzi, zwierząt i roślin. Zdaniem naukowca choroby cywilizacyjne są największą epidemią naszych czasów, na którą nie ma lekarstwa, ale natura dostarcza inspiracji i gotowych rozwiązań. Jej zdaniem las i drewno mogą być źródłem „superwiązków” do zadań specjalnych, które w przyszłości mogą stać się nowymi lekami i suplementami.

Marcin Sielezniew z Wydziału Biologii Uniwersytetu w Białymstoku swoje wystąpienie poświęcił gospodarce leśnej i ochronie jednego z najbardziej zagrożonych gatunków motyli europejskich – żółtego Colias. W Europie liczebność motyla żółtego Colias uległa dramatycznemu zmniejszeniu z powodu niszczenia siedlisk i prawdopodobnie także zmiany klimatu. Jedna z ostatnich metapopulacji w Unii Europejskiej przetrwała we wschodniej części Puszczy Knyszyńskiej (Podlaskie), gdzie obecnie jest całkowicie zależna od leśnictwa. W 2021 r. rozpoczęto projekt finansowany przez Lasy Państwowe, mający na celu prowadzenie badań ekologicznych oraz opracowanie i wdrożenie środków ochronnych, zapewniających motylowi przeżycie w długoterminowej perspektywie.

Bérénice Kimpe z klastra Xylofutur przedstawiła perspektywę Francji na temat wpływu sektora leśnego na globalne wyzwania poprzez realizację konkretnych projektów wpisujących się w wyznaczone przez Komisję Europejską cele, m.in. w zakresie neutralności klimatycznej, biogospodarki i odbudowy bioróżnorodności, w osiągnięciu których sektor leśno-drzewny może odegrać kluczową rolę dzięki ścisłej współpracy z przemysłem i środowiskiem akademickim.

Konferencję podsumował prof. Lech Dzienis, który mówił o koncepcji utworzenia nowej instytucji kultury – Centrum Sztuki i Nauki o Drewnie Xylopolis, która powstanie do 2027 r. w Województwie Podlaskim. Przyszła siedziba centrum ma liczyć ok. 8 tys. metrów kwadratowych, a odwiedzających może być – zgodnie z przewidywaniami, kiedy centrum stanie się już popularne – do 2 tys. dziennie.

Profesor przypomniał, że centrum jest wpisane i zatwierdzone jako projekt strategiczny w nowym programie regionalnym, z którego region będzie wykorzystywał środki z UE, z programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027. Xylopolis ma wpływać na rozwój regionu, promować województwo, które słynie z terenów puszczańskich, przyciągać turystów, rodziny z dziećmi (ofertą edukacyjną), naukowców i wspierać przedsiębiorców. Podkreślano, że biznes ma być jedną z podstaw działania tego ośrodka.

Konferencji towarzyszył koncert Karoliny Cichej i Sw@dy – występ związany był tematycznie z konferencją naukową. Uczestnicy mieli okazję usłyszeć m.in. utwór Xylopolis z płyty SAD. *Drewniane miasto przyszłości? Zeroemisyjne, bogate w nowoczesne technologie, w pełni skorelowane z naturą i bazujące na tradycjach drewnianej architektury województwa podlaskiego. Xylopolis czyli miasto zasilane naturą.* W utworze Cichej i Sw@dy Xylopolis to „miejsce, którego wyglądamy”, bezpieczna przystań z przyszłości, w którą artyści patrzą z nadzieją.

Utwór powstał jesienią 2021 r. jako muzyczna interpretacja idei Xylopolis prezentowanej przez Polskę na EXPO w Dubaju.



Spotkanie z przedstawicielami Europejskiego Stowarzyszenia Regionów Granicznych

20 listopada odbyło się **spotkanie z przedstawicielami Europejskiego Stowarzyszenia Regionów Granicznych (SERG)**.

Spotkanie poświęcone było dyskusji na temat potencjalnych rozwiązań i oferty SEGR dla województw podlaskiego, warmińsko-mazurskiego, podkarpackiego i lubelskiego w kontekście stanowiska Komisji ds. Polski Wschodniej Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie konieczności wypracowania mechanizmu szczególnego wsparcia na poziomie unijnym dedykowanego czterem regionom Polski Wschodniej: podlaskiemu, lubelskiemu, podkarpackiemu i warmińsko-mazurskiemu, położonych przy wschodniej, zewnętrznej granicy Unii Europejskiej wobec zagrożeń społecznych, gospodarczych i bezpieczeństwa związanych z agresywnym zachowaniem Rosji i Białorusi.

Wśród wyspecjalizowanych instytucji europejskich, których polem zainteresowania jest współpraca regionów przygranicznych, czołowe miejsce zajmuje Stowarzyszenie Europejskich Regionów Granicznych. Organizacja ta powstała na przełomie lat 1970-1971 z inicjatywy Rady

Europy w celu koordynacji działań związanych z kontaktami regionów przygranicznych. Powołanie SEGR było poprzedzone szeregiem spotkań i konsultacji zainteresowanych stron, z tych zaś przełomowe znaczenie miała konferencja „Przygraniczne planowanie i współpraca”, która odbyła się w 1965 r. w Bazylei. Od momentu powstania Stowarzyszenia Europejskich Regionów Granicznych następował stały rozwój tej instytucji i zakresu jej zadań. Początkowo w skład SEGR wchodziły regiony przygraniczne położone wzdłuż Renu. W miarę postępu procesów integracyjnych w prace tej organizacji włączały się od początku lat osiemdziesiątych regiony przygraniczne RFN, państw Beneluksu, Hiszpanii, Portugalii, Irlandii, Wielkiej Brytanii, Skandynawii, Włoch, Szwajcarii, Austrii, Węgier i byłej Jugosławii. Liczbę zrzeszonych euroregionów trudno precyzyjnie określić. Do organizacji tej wchodzi głównie euroregiony reprezentujące związki o charakterze międzyregionalnym (np. Alpe-Adria) oraz międzykomunalnym (np. Euregio, Maas-Rhein).

SERG jest organizacją non-profit, której budżet składa się w przeważającej części ze składek członkowskich. Zgodnie ze swoim statutem, SERG działa na rzecz europejskich regionów granicznych i transgranicznych w celu reprezentowania ich interesów wobec krajowych i międzynarodowych parlamentów, organów, władz i instytucji w celu inicjowania, wspierania i koordynowania ich współpracy w całej Europie oraz wymiany doświadczeń i informacji mającej na celu uzgadnianie i formułowanie wspólnych rozwiązań.

W spotkaniu uczestniczyli m.in. dyrektorzy Departamentów Polityki Regionalnej i Departamentów Współpracy Międzynarodowej Urzędów Marszałkowskich Polski Wschodniej oraz przedstawiciele Euroregionów.





PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA

Szkoły Zjednoczonego Świata – nauka w szkołach prywatnych

Program stypendialny Towarzystwa Szkół Zjednoczonego Świata im. prof. Pawła Czartoryskiego, umożliwiający dwuletnią naukę w prywatnych szkołach zakończoną maturą brytyjską lub międzynarodową.

Fundator: Towarzystwo Szkół Zjednoczonego Świata im. prof. Pawła Czartoryskiego

Termin: 7.01.2024 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/szkoły-zjednoczonego-swiata-prywatne>



Program stypendialny EIFFEL

Prestiżowy program stypendialny francuskiego Ministerstwa Europy i Spraw Zagranicznych dla najzdolniejszych studentów zagranicznych.

Fundator: Campus France Pologne

Termin: 10.01.2024 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/program-stypendialny-eiffel>



Europejska Fundacja Młodzieży (EYF) – granty na międzynarodowe działania

Europejska Fundacja Młodzieży wspiera międzynarodowe działania realizowane przez krajowe lub międzynarodowe organizacje młodzieżowe.

Fundator: Rada Europy

Termin: 15.01.2024 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/europejska-fundacja-mlodziezy-granty-na-miedzynarodowe-dzialania>





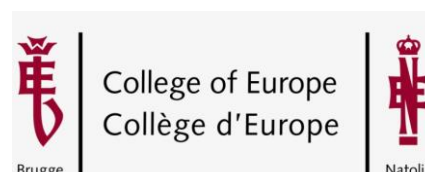
College of Europe – stypendia na studia

Stypendia rządowe i unijne na studia postmagisterskie na dwóch dwujęzycznych kierunkach, w kampusach Kolegium Europejskiego w Natolinie oraz belgijskiej Brugii.

Fundator: Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Termin: 16.01.2024 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/college-of-europe-stypendia>



Vulcanus – praktyki w Japonii

Praktyki przemysłowe w Japonii dla studentów kierunków inżynierskich i nauk ścisłych z państw członkowskich Unii Europejskiej.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja ds. Rynku Wewnętrznego, Przemysłu, Przedsiębiorczości i MSP

Termin: 20.01.2024 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/vulcanus-praktyki-w-japonii>



EU-Japan Centre
for Industrial Cooperation
日欧産業協カセンター

Kreatywna Europa – Komponent Kultura PROJEKTY WSPÓŁPRACY EUROPEJSKIEJ

Obszar grantowy wspierający działania kulturalne oparte na współpracy międzynarodowej podmiotów z sektora kultury i/lub kreatywnego. Projekty powinny przyczyniać się do międzynarodowego obiegu dzieł i twórców oraz budowania publiczności, a także do włączania społecznego poprzez kulturę i sztukę.

Fundator: Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury

Termin: 23.01.2024 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/kreatywna-europa-komponent-kultura-projekty-wspolpracy-europejskiej>





Polsko-Litewski Fundusz Wymiany Młodzieży

Dotacje dla instytucji i organizacji na realizację polsko-litewskich projektów młodzieżowych.

Fundator: Ministerstwo Edukacji i Nauki

Koordinator: Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Termin: 31.01.2024 r.



**POLSKO-LITEWSKI
FUNDUSZ WYMIANY
MŁODZIEŻY**

<https://www.eurodesk.pl/granty/polsko-litewski-fundusz-wymiany-mlodziezy>

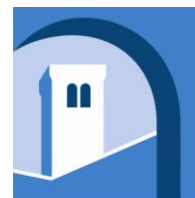
Stypendium na studia doktoranckie w Europejskim Instytucie Uniwersyteckim

Stypendium na studia doktoranckie we Florencji o profilu europejskim z zakresu historii i cywilizacji, ekonomii, prawa, nauk politycznych i społecznych.

Fundator: Ministerstwo Edukacji i Nauki

Koordinator: Europejski Instytut Uniwersytecki we Florencji

Termin: 31.01.2024 r.



**European
University
Institute**

<https://www.eurodesk.pl/granty/studia-doktoranckie-eui>

Kreatywna Europa – Komponent Kultura – PLATFORMY EUROPEJSKIE

Wspieranie międzynarodowych projektów, które przyczyniają się przede wszystkim do zwiększenia widoczności i rozpowszechniania wschodzących europejskich artystów i dzieł w Europie i poza nią.

Fundator: Europejska Agencja Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury

Termin: 31.01.2024 r.



<https://www.eurodesk.pl/granty/kreatywna-europa-komponent-kultura-platformy-europejskie>

EUROPEJSKI ROK UMIEJĘTNOŚCI 2023



2023
**European
Year
of Skills**

Europejski Rok Umiejętności to wspólne przedsięwzięcie, w ramach którego instytucje, agencje i zainteresowane strony łączą siły, aby podnosić świadomość na temat znaczenia umiejętności.

Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (CEDEFOP) to jedna ze zdecentralizowanych agencji UE, która wspiera rozwój europejskich polityk w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego oraz przyczynia się do ich wdrażania. W tym celu agencja pogłębia i rozpowszechnia wiedzę, zapewnia usługi na potrzeby kształtowania polityki, w tym raporty analityczne na temat polityki w zakresie umiejętności, ale także wytyczne dotyczące poszczególnych krajów.

Europejska Fundacja Kształcenia (ETF) to agencja UE wspierająca kraje sąsiadujące z UE w reformowaniu ich systemów edukacji, szkoleń i rynku pracy. Zgodnie z celami Zielonego Ładu i Europejskiego Roku Umiejętności aktywnie wspiera postępy w kierunku zrównoważonych, neutralnych pod względem emisji dwutlenku węgla gospodarek i społeczeństw o obiegu zamkniętym poprzez rozwój umiejętności.

Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (Eurofound) zapewnia obszerną wiedzę na temat umiejętności w europejskich miejscach pracy, w tym informacje na temat szkoleń, organizacji pracy i projektowania stanowisk pracy, jakości pracy oraz niedopasowania umiejętności. Umiejętności i potrzeby szkoleniowe są również uwzględniane w badaniach nad erą cyfrową i pracą platform.

Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA) aktywnie uczestniczy w Roku Umiejętności poprzez swój projekt „OSH Vet”, którego celem jest promowanie bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP) wśród nauczycieli i uczniów uczestniczących w kształceniu i szkoleniu zawodowym. Przygotowanie umiejętności pracowników do cyfrowej transformacji pracy jest również ważnym elementem kolejnej kampanii EU-OSHA na lata 2023-2025 „Safe and healthy work in the digital age” („Bezpieczna i zdrowa praca w epoce cyfrowej”).

EURES zapewnia różnorodne zasoby i pomoc osobom poszukującym pracy w celu podnoszenia ich umiejętności. Na portalu EURES można uzyskać dostęp do ogromnej ilości informacji dotyczących rynku pracy, branż i umiejętności. Dodatkowo można dowiedzieć się szczegółów na temat ofert pracy, warunków życia i pracy w różnych krajach europejskich, a także skorzystać z pomocy w poszukiwaniu pracy.

Europejska Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych (REA) uczestniczy w Europejskim Roku Umiejętności poprzez finansowane przez UE programy i projekty w zakresie badań naukowych i innowacji, którymi zarządza.

Elektroniczna platforma na rzecz uczenia się dorosłych w Europie (EPALE) to europejska, wielojęzyczna, otwarta społeczność specjalistów w dziedzinie uczenia się dorosłych, w tym trenerów, doradców, naukowców oraz decydentów. Umożliwia członkom nawiązywanie kontaktu i uczenie się od partnerów z całej Europy.

Europejskie Stowarzyszenie Władz Lokalnych i Regionalnych na rzecz Uczenia się przez Całe Życie (EARLALL) ściśle współpracuje ze swoimi regionami członkowskimi, władzami lokalnymi oraz organizacjami, a także Komisją Europejską i Europejskim Komitetem Regionów, aby obchody Roku Umiejętności były okazją do podkreślenia znaczenia szczebla lokalnego i regionalnego we wdrażaniu ambitnych planów UE w zakresie umiejętności.

Źródło:

https://year-of-skills.europa.eu/about/what-eu-doing-you_en